

COMMONING KITS

En utställning om urban
gemenskap, mötesplatser
och delning

Illustration: Marge

Kjellander Sjöberg

Form
Design
Center

Utställning på Form/Design Center i Malmö
6 september - 10 oktober, 2017

Initiativtagare och projektägare:
Form/Design Center genom Birgitta Ramdell
Kjellander Sjöberg arkitektkontor genom Stefan Sjöberg

Kjellander Sjöberg team:
Stefan Sjöberg (curator)
Johan Pitura
Ola Kjellander
David Ottosson (projektledare)
Karin Sundberg (utställningsdesign)
Monika Jachimowska
Jérôme Malpel
Desiré Apelgren
Jakub Jílek

Grafisk design och foto:
Petter Nilsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Introduktion - Stefan Sjöberg	s. 6
Bakgrund - Birgitta Ramdell	s. 7
Commoning Kits - Stefan Sjöberg	s. 8
Korspollinering - David Ottosson	s. 11
Om Sege Park & Uppgiften	s. 12
#1 Odling - lenschow & pihlmann	s. 14
#2 Mat - Förstberg Ling	s. 18
#3 Rekreation - Nilsson Rahm	s. 22
#4 Mobilitet - LETH & GORI	s. 26
#5 Hantverk - Arrhov Frick	s. 30
#6 Idrott - Vardehaugen + AHAA	s. 34
#7 Recycling/Upcycling - STED	s. 38
#8 Lokaldemokrati - In Praise of Shadows	s. 42
#9 Religion - Krupinski/Krupinska	s. 46
#10 Bygggemenskap - Eriksen Skajaa	s. 50
#11 Utbildning - Marge	s. 54
#12 Konsumtion - Norell/Rodhe	s. 58
#13 Lek - Rintala Eggertsson	s. 62
Om Organisatörerna	s. 66
Deltagare	s. 68

INTRODUKTION

Utställningen Commoning Kits på Form/Design Center visar 13 förslag på hur nya mötesplatser kan skapas för att generera och kick-starta gemenskap och positiv utveckling i en stadsdel.

Utställningen är en diskussionsprocess och en undersökning som presenterar innovativa prototyper - verktygslådor – utformade för att användas i olika städer och sammanhang. Bakom förslagen står några av nordens mest kreativa arkitektkontor.

Commoning Kits belyser beståndsdelar som behövs i den livskraftiga staden – element som odling, rekreation, näring, idrott, lokaldemokrati och lek.

Utställningen fokuserar på hur nya former för samnyttjande, urbana gemenskaper och delningsekonomier kan skapas och användas som krafter för ökad demokratisering, livskvalité och inkludering.

I takt med att nya bostäder planeras och byggs i Sverige växer insikten om att nya komponenter och synsätt behöver utvecklas för att kunna erbjuda en komplett sammansatt stad med variation, inbjudande stadsrum och sociala möjligheter – en plats med utrymme för möten, kultur, spontanitet och lokal näring.

Vilka mötesplatser behöver vi och vilka saknas? Vad gör stadsrum eller stadsmiljöer tillåtande och öppna för användning? Bör de planeras uppifrån eller initieras från gräsrotsnivå? Vem ansvarar för finansiering och genomförande?

Commoning Kits tar avstamp i den framväxande stadsdelen Sege Park, som kommer att bli ett nytt nav i Malmö, med ambitionen att bli ett skyltfönster för socialt och ekologiskt hållbart stadsbyggande.

Utställningen bjuder på flera tillfällen för öppna Think Tanks och vidare samtal kring staden.

Dialog och utställning sker i samarbete mellan Kjellander Sjöberg, Form/Design Center och Malmö Stad.

Välkomna till en diskussion om Commoning Kits!

Stefan Sjöberg
Stockholm, september 2017

BAKGRUND

Frågor om stadsutveckling – om hur vi lever, verkar och bor – är för oss på Form/Design Center ett prioriterat ämnesområde. Frågor kring miljö, ändliga resurser och sociala strukturer får allt större utrymme i hur vi bygger och nyttjar våra städer. Även digitalisering, robotisering och nya affärsmodeller börjar alltmer radikalt att förändra staden. Vad innebär det för vår vardag? Den diskussionen vill vi på Form/Design Center vara en del av.

I den nordiska stadsplanetävlingen Nordic Built Cities Challenge vann arkitektkontoret Kjellander Sjöberg den svenska delen med sitt förslag It Takes A Block, ett koncept för stadsdelen Sege Park i Malmö. Sege Park är ett centralt beläget område som genomgår en förändringsprocess – sjukhusområdet från 30-talet ska nu omvandlas till en mer komplex stadsmiljö. Kjellander Sjöbergs förslag fokuserade inte minst på de gemensamma rummen mellan husen med diskussioner kring delande av ytor och funktioner – möjligheten att skapa förutsättningar för ett levande och rikt stadsliv.

Utställningen Commoning Kits tar sin utgångspunkt i detta tävlingsförslag och Sege Park men är samtidigt en idéutställning som mer generellt lyfter fram tankar och idéer kring framtidens stad. Kjellander Sjöberg som kurerat utställningen har valt att bjuda in 13 innovativa nordiska kontor som var och ett bidragit till att lyfta fram och visualisera kreativa tankar kring urbana rum och funktioner.

Vi vill tacka Kjellander Sjöberg för ett kreativt samarbete och stort engagemang. Ett engagemang som vi hoppas sprider ringar på vattnet runt om i Norden, i en pågående diskussion om hur vi tillsammans formar framtidens städer.

Tack också till Miljöförvaltningen i Malmö stad och Vinnova som bidragit till möjligheten att genomföra utställningen.

Birgitta Ramdell
Malmö, september 2017

COMMONING KITS

Urban gemenskap, mötesplatser och delning

VI ÄR I AKUT BEHOV AV MÖTESPLATSER.

SOM MÄNNISKOR, SAMHÄLLE OCH KULTUR.

PLATSER DÄR VI TRÄFFAS FYSISKT, INSPIRERAS OCH UMGÅS.

DÄR VI KAN DELTA, SAMTALA, LÄRA OSS MER OM VARANDRA OCH SKAPA DET VI KALLAR FÖR STADSLIV OCH IDENTITET. NÅGOT GEMENSAMT.

MÖTESPLATSER SOM YTTERST BLIR DE PLATSER DÄR VI TILLSAMMANS SKAPAR STADEN OCH I FÖRLÄNGNINGEN SAMHÄLLET.

COMMONING KITS ÄR EN UTSTÄLLNING MED AMBITIONEN ATT SKAPA BYGGSATSER FÖR NYA MÖTESPLATSER OCH GEMENSKAPER – SOM KAN ANVÄNDAS I SAMMANHANG DÄR DE BEHÖVS ALLRA MEST.

COMMONING KITS ÄR EN UTSTÄLLNINGSTITEL SAMMANSATT AV TVÅ ENGELSKA UTTRYCK: ORDEN COMMON OCH KIT. ALLMÄNNING OCH BYGGSATS.

En common är en allmänning eller samfällighet. En gemensam angelägenhet, rättighet eller åtagande som delas av en grupp, en stadsdel eller en stad. I England har detta traditionellt sett varit en grön äng, en flexibel yta att samlas på, för aktiviteter, rekreation och firanden. En plats öppen för alla, utan kommersiella särintressen.

Commoning är ett nytt ord som gör allmänning till ett verb – ett sätt att belysa att städer är något vi skapar tillsammans.

Ett kit är en ändamålsenlig utrustning, verktygslåda eller gör-det-själv byggsats. Ett platt paket som enkelt kan monteras ihop för önskad funktion eller prestanda.

VERKTYGSLÅDOR FÖR GEMENSKAP

Commoning Kits utforskar hur stadens mötesplatser kan gestaltas idag, vad de kan innehålla och vad de kan betyda. 13 undersökningar och tankemodeller för hur vi kan främja gemenskap i våra städer.

Commoning Kits erbjuder byggsatser, komponenter för att laga eller skapa bättre stadsdelar med stadsdelskänsla, genom att erbjuda färdiga mötesplatser och hus för gemenskap. 13 start-kit för utveckling. Koncept som kan erbjuda akupunktur och injektioner i befintliga och nya miljöer. Redo att tas i anspråk av alla som vill

verka för en mer inkluderande och spännande stad

UTSTÄLLNINGEN BÖRjade MED EN IAKTTAGELSE. ALLT FLER PLATSER – STADSDELAR OCH STÄDER – SAKNAR DE MEST GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ATT SKAPA SOCIALT FUNGERANDE GRANNSKAP, MED KONTINUITET OCH FÖRDJUPADE BAND MELLAN BOENDE OCH VERKSAMMA; PLATSER FÖR MÖTEN OCH STADSKULTUR. DETSAMMA GÄLLER FÖR PLANERADE SÄVÄL SOM BEFINTLIGA MILJÖER.

För att gemensamma värderingar ska kunna utvecklas – och ett positivt, myllrande stadsliv skall uppstå – krävs att grunden är lagd: positiva publika platser och rum för interaktion. Platser som är tillåtande, flexibla, öppna, säkra och meningsfulla, fria från krav och kommersiella anspråk. Stadsrum där vi inte behöver konsumera eller förväntas betala. Mötesplatser som utgör det kitt som håller ihop en stadsdel och i förlängningen ett samhälle.

IDAG BYGGER VI BOSTÄDER I REKORDHÖG TAKT.

Ett viktigt politiskt mål är att anta den stora utmaningen med boendalternativ för samtliga grupper i samhället med varierad ålder, bakgrund, livsstil och inkomst. Inte bara för några få. Den rådande uppfattningen är att det är bråttom, och fysisk planering liksom byggande sker i hög fart. Ytor både mellan och inuti husen minimeras och kostnadseffektiviseras för att vara överkomliga och rationella, omedelbart intäktsbringande för de som bygger. Den alltmer gryende insikten är att detta skapar stora områden i våra städer som är hastigt tillkomna, ytligt genomtänkta och har en låg flexibilitet inför förändringar över tid. Ofta saknas den generalitet och långsiktighet som ligger till grund för de livskraftiga, beprövade äldre stadsstrukturer som huserat många olika generationer av stadsliv. Vi bygger idag konsekvent bort möjligheter till hållbar mångfald och rika blandstadsmiljöer.

En stad – i betydelsen riktig levande stad – behöver förutom en grundläggande täthet och tydlig stadsväv även rum för kultur, rekreation, lek, mikroekonomier och näring. Platser där människor och stadslivet kan ta plats; och som besvarar frågan "var ska vi ses?". Där vi ser varandra och kan synas. Publika rum där vi kan ta plats, lära känna andra bättre och hämta intryck, inspireras, få nya idéer och förståelse för varandras olikheter.

Cassia Coop Training Center. Sungai Penuh, Sumatra – TYIN Architects (Foto: TYIN Architects)

En mötesplats i Paris

Men om vi behöver hus och ytor för det gemensamma, för vardagsliv och lokala initiativ – t ex en helgmarknad, ett ungdomshus, en idrottsanläggningar eller en medborgarteater – varför ser vi inte till att de byggs i högre omfattning?

Hindren är många, och även om etablerandet av öppna mötesplatser i staden är en högst akut och relevant fråga – inte minst ur ett integrationsperspektiv – är den tyvärr nedprioriterad i vårt rådande samhällsklimat, med vinstmaximering som slår igenom på allt från markpriser till synen på vad mark bör upplåtas för. Vi borde diskutera alternativa synsätt – om t ex alla marker i kommunal ägo skall vara inkomstbringande poster på kort sikt, eller om viss användning för kultur och lokal utveckling för invånarna är ett måste – och kanske till och med mer långsiktigt lönsamt?

HUR KAN VI BYGGA VIDARE PÅ STADEN IDAG OCH SAMTIDIGT SKAPA NYA MÖTESPLATSER UTIFRÅN VÅRA POCKANDE BEHOV?

En gissning är att ingen "annan" kommer att lösa denna fråga åt oss. Ingen myndighet, organisation eller kommun anser sig ha resurser som kan säkerställa de holistiska och sociala behov som vi efterfrågar, i alla fall inte i erforderlig grad. Troligen kommer inte heller marknadsekonomin som vi känner den att ta sig an de trängande utvecklingsbehov och förväntningar vi har som alltmer stadslevande art.

Kan vi istället föreställa oss en tredje väg? Fördjupade möjligheter för lokalt engagemang? Målet är en stad där vi känner oss hemma i högre grad, där vi kan påverka våra möjligheter. En stadsmiljö som skapar större kvalitéer för människor i alla åldrar, där vi kan njuta av vardagen och vara en del av ett mikrosamhälle. Där gemenskap, "liveability", gång- och cykel samt livskvalitet är centrala begrepp. I denna stad är kommunens och politikens roll att facilitera, att möjliggöra. Att utveckla stadsdelar och identitet i samarbete med de boende, brukargemenskaper, allmänhet och näringsliv.

FÖR VEM SKA FINANSIERA OCH ÄGA ETT NYTT KULTURHUS ELLER ODLINGSCENTER?

Genom processer och tjänster som bygger på delningsekonomier, crowd-funding, digitala nätverk och nya fysiska samarbetsformer kanske bilden idag ser delvis annorlunda ut. Initiativ kommer i allt högre grad från intresseföreningar och enskilda – aktörer som kan få till stånd förändringsprocesser, nya samlingslokaler eller verkstäder för lokalt engagemang. Nya modeller för samfinansiering, delat risktagande och långsiktig förvaltning finns att pröva.

VI HAR SOM ARKITEKTER, STADSPLANERARE OCH BYGGHERRAR MYCKET ATT LÄRA AV BISTÅNDSORGANISATIONERS SÄTT ATT ANTA UTMANINGAR OCH UTVECKLINGSBEHOV. ATT ÅSTADKOMMA FÖRÄNDRING DÄR DEN BEHÖVS.

En väg att gå är t ex gemensamma "design-and-build" processer, och en ökad andel bygg-gemenskaper för att få till förändring snabbt. För det som räknas till sist är resultaten – den ökade livskvalitet vi tillsammans kan skapa här och nu, inte vem som är upphovsman eller projektägare. En diskussion om staden med fler röster.

Arkitektkontoren fick som uppgift att gestalta ett tema och innehåll på en specifik plats i Sege Park, Malmö. Dessa programinnehåll som rekreation, handel, idrott, utbildning, matproduktion, mobilitet, religion, odling mm är exempel på komponenter som behöver få plats för att uppnå målet med en blandad hållbar stad.

HURUVIDA DESSA KVALITÉER SKALL VARA TILLGÄNGLIGA FÖR ALLA I ALLA STADSDELAR ÄR YTTERST EN DEMOKRATIFRÅGA.

I ett andra steg kan dessa projekt – verktygslådor - användas som utgångspunkter för en bredare dialog om stadens innehåll. En start på samtal som är allmängiltiga för städer i hela norden och kanske världen.

Om utställningen ger upphov till diskussion eller konkreta initiativ till nya mötesplatser och gemenskap – varsomhelst – så har vi lyckats!

Stefan Sjöberg
Curator

KORSPOLLINERING

Utställningar sår alltid frön, hävdar Hans-Ulrich Obrist i boken *Ways of Curating*. Det sker ett oväntat möte, och efter fem, tio år har något vuxit fram. Det är ett synsätt som lämnar en öppenhet för oförutsedda konsekvenser, och som tycks mer sällsynt i samtal om staden. Kanske kan städer ha nytta av plattformar för korspollinering.

Färdig arkitektur kan vara svårtransplanterad – för rotad i sitt sammanhang för att lätt översättas till ett annat. Modeller och byggsatser låter sig lättare placeras i nya konstellationer. Modellen är ett objekt i sig, men också ett verktyg vi kan tänka och kommunicera med. Och en byggsats antyder alltid möjligheten till ett annat utförande.

1968 iscensatte konstnären Palle Nielsen utställningen *Modellen* på Moderna Museet – en slags yttersta punkt för modellen som idé. Utställningssalen blev ett fritt leklandskap, där själva leken var utställningen. En fullskalig prototyp, helt definierad av besökarna. Som katalogen hävdade:

Det är bara en utställning för dem som inte leker.
Det är därför vi kallar det en modell.

Nielsen arbetade också mer handfast – och organiserade vid ett par tillfällen bygget av olagliga lekplatser, monterade i hast och smyg av amatörer, och bevakade av lokala föräldrar tills myndigheterna lovat att inte riva dem. Nielsens projekt uppstod i en intressant skärningspunkt av konst, arkitektur och sökandet efter nya rum för gemenskap. Det är ett arbete som känns högaktuellt idag.

Nielsen glömdes länge i konstvärlden, men han anade att han inte var den siste av sitt slag:

Efter os kommer flere. De har målsætningerne. De får mere viden. De laver organisationer med deres romantiske fyr værkeripinde i hånden. De sociale kunstnere.

De senaste åren tyckts det dyka upp allt fler projekt som utforskar arkitektur och gemenskap på innovativa sätt. Kazuo Sejimas Venedigbiennal 2010, med temat "People meet in architecture" kan ha varit ett slags startskott. 2015 gick Turnerpriset för konst till designkollektivet *Assemble*, ett beslut som *Guardian* gillade liknade vid att slänga en handgranat in i Turnerpriset. *Assemble* fick priset för ett initiativ där de rustade upp ett kvarter i Liverpool, och etablerade en kollektiv verkstad; ett konst- och arkitekturprojekt som påminner direkt om William Morris utopiska arts & crafts-rörelse.

2015 nominerades även en liten publik bastu i Göteborg – byggd av volontärer och ritad av arkitektkollektivet *Raumlabor* – till Kasper Sahlin-priset. Bakom projektet var Jessica Segerlund, processansvarig för platsbyggande vid Älvstranden Utveckling. Under ett Think Tank-samtal hos Kjellander Sjöberg berättade Segerlund hur hon själv behövt utveckla nya former för sitt organisatoriska arbete. Men också att det i byggsamarbetet organiskt uppstod ett slags gemensamt språk bland volontärer och arkitekter. Även detta påminner om William Morris – och specifikt hans traditionsbegrepp – tron på folklig praxis som dör av imitation; möjligheten att mötas i byggande.

Stadsrum och gemenskaper befinner sig i en kontinuerlig dialog. Modeller kan vara ett sätt för arkitekter att närma sig samtalet – och levandegöra frågorna för andra. Att ställa frågor tycks mindre typiskt för arkitekter än att erbjuda svar, men ambitionen kan nog vara minst lika utopisk. I avhandlingen *Utopology* erbjuder Fredrik Torisson en alternativ läsning av utopin – där utopisk strävan kan handla mer om vilka frågor vi ställer, än de definitiva svar vi föreslår. Marge byggde för utställningen en modell specifikt utformad för fysisk interaktion, men även andra modeller har en inbjudande öppenhet. Förhoppningsvis finns i denna utställning – och samtalen omkring – frön till nya idéer som kan växa i Sege Park och utanför.

David Ottosson
Projektledare

SEGE PARK

Bakgrund och uppgift

SEGE PARK

Sege Park var fram tills nyligen ett sanatorium. Stadsdelen ska nu utvecklas till ett skyltfönster för social och ekologisk hållbarhet – en "hållbar spjutspets i en gammal kulturmiljö".

Sege Park är lummigt, och omgärdat av ett yttre blandskogsbälte av snart hundraåriga träd. Inom området finns stora gräsplaner, gamla äppelodlingar och en damm. Sanatoriet hade tidigare ett storkök med egna odlingar; odlingar som även försåg hela Malmös sjukhusväsen med mat. Sanatoriets vardag syns också i uppdelningen av bebyggelsen; huvudaxeln i området skiljde de manliga (norr) och kvinnliga (söder) patienterna åt, medan personalen bodde i längorna i sydväst; skilda från patienterna med en nedsänkt gräsplan.

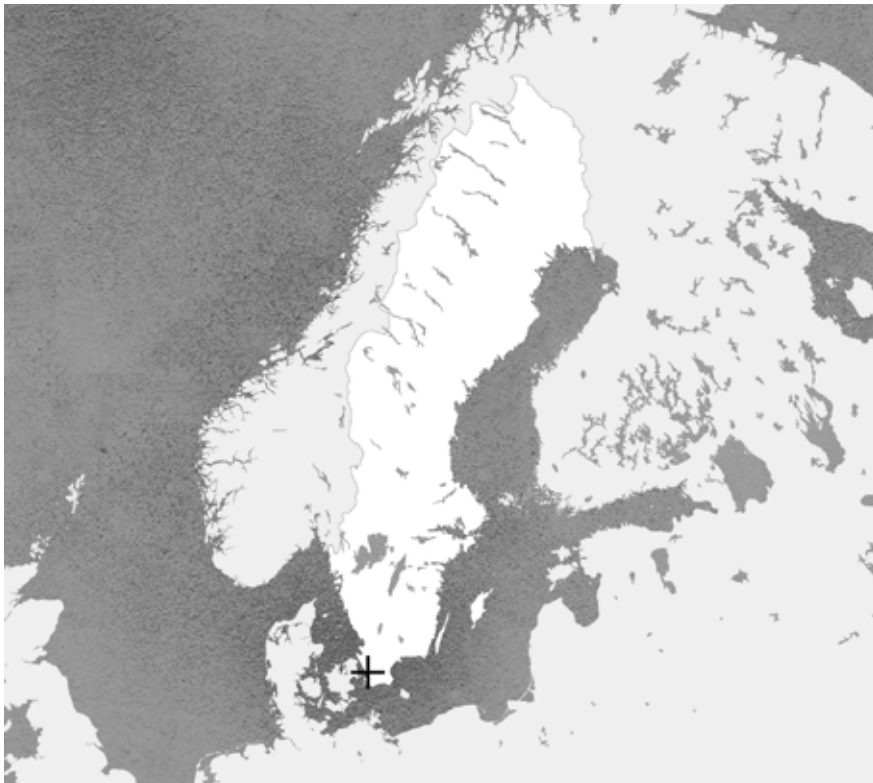
För projekten har det främst föreslagits ytor i Sege Park där det inte finns något byggt – eller där byggrätt inte ännu tilldelats. Sege Park har en stark historia, men är samtidigt delvis ett oskrivet blad som stadsdel i Malmö. Vi hoppas att utställningen kan vara ett steg mot en fördjupad dialog om Sege Park och om möten i staden.

UPPGIFTEN

Arkitekternas uppgift var att gestalta en struktur som främjar urban gemenskap, på namngiven plats i Sege Park. Arkitekterna ombads att fritt och konstnärligt adressera utställningens tema och frågeställningar. Varje utvalt kontor tilldelades även ett unikt tema. Sammantaget utgör utställningen en samling förslag som blir en stad. Samtidigt ska varje lösning också gå att betrakta som ett kit, en verktygslåda, som kan spridas utanför Malmö. Utställningens teman är mat, utbildning, rekreation, mobilitet, bygggemenskap, religion, odling, idrott, lokaldemokrati, hantverk, recycling/upcycling, idrott och konsumtion.

FRÅGESTÄLLNINGAR

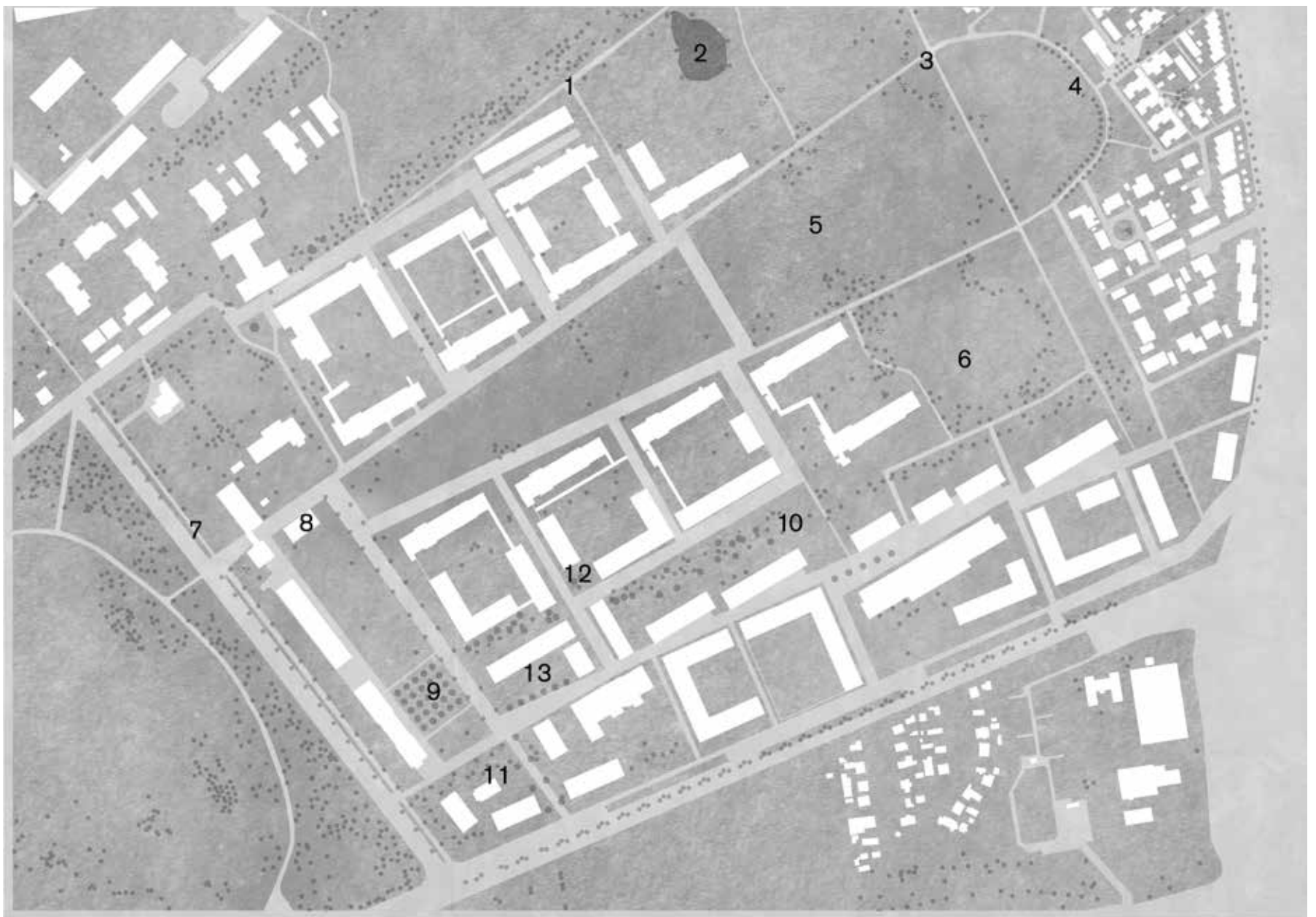
- Hur utvecklas urbana gemenskaper?
- Hur kan gemenskaper transformera stadsdelar?
- Hur kan gemensamma rum finansieras – vilken affärsmodell kan de ha?
- Hur kan gemensamma rum bidra till ökad demokrati inom stadens större geografi?
- Hur kan gemensamma rum lokalt bidra till nya möjligheter; utbildning, kunskapsbyggande och mikroekonomier?

Malmö

Sege Park

#1 Odling - lenschow & pihlmann - Vid trädbältet

#2 Mat - Förstberg Ling - Vid dammen

#3 Rekreation - Nilsson Rahm - Vid korsningen i parken

#4 Mobilitet - LETH & GORI - Vid östra entrén

#5 Hantverk - Arrhov Frick - Navet

#6 Idrott - Vardehaugen + AHAA - Gläntan

#7 Recycling/Upcycling - STED - Västra entrén

#8 Lokaldemokrati - In Praise of Shadows - Entrétorget

#9 Religion - Krupinski/Krupinska - Äppelodlingen

#10 Byggemenskap - Eriksen Skajaa - Intill grönstråket

#11 Utbildning - Marge - Södra entrén

#12 Konsumtion - Norell/Rodhe - Marknadstorget

#13 Lek - Rintala Eggertsson - Aktivitetstorget

Odlad/Placeholder

lenschow & pihlmann

Kan planters tilvekst og spredning virke som en katalysator for et urbant felleskap? Kan man dyrke frem et sted i byen?

Byers og staders utvikling opererer i en tidsskala det kan være vanskelig å forholde seg til. Planleggingens forbannelser er det resurskrevende, det kostbare, det tidskrevende.

Urbane fellesrom lider av dette, da det som betraktes som felles ofte bliver formgitt som robuste, langvarige, slitesterke, vedlikeholdelsesfrie, og ofte døde plasser. Rom til felleskap får ikke oppstå, de blir skapt. Det urbane eksperiment uteblir. I takt med dette blir folkets bruk og tilegnelse av steder og rom i byen formelle og høytidelige. Planters fremvekst og spredning i byer er ofte underlagt de samme regler og regimer, og blir tilrettelagt på samme måter som bygninger tenkes inn i byen. Alléer, bed, inngjerdede haver.

Å dyrke som prinsipp bygger på et samspill mellom plante og menneske. Med kunnskap om og respekt for det man planter kan man dyrke fram alt fra matvarer til pryddplanter. Trær, mat og nyttevekster, eller dekorativ hortikultur, har forskjellige nytteverdier for byen, og byens borgere.

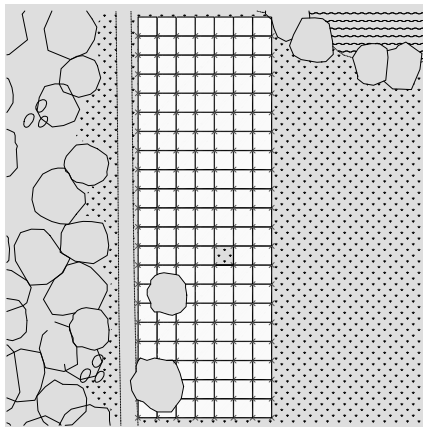
Planter vokser i sin egen tidsskala, og i sin egen syklus, avhengig av den plante man velger å dyrke frem. Årlige planter, flerårige planter, hundre år gamle trær. Hvordan kan arkitekturen ta del som et ledd i denne levende syklus?

Tiltaket setter en prosess i gang; ved å tilrettelegge for dyrkning av forskjellige planter og vekster med forskjellig levetid, og i forskjellige mikroklimaer. Et temporært arkitektonisk element er utformet for å betjene og behjelpe plantenes fremvekst og fungerer samtidig som en placeholder for et fremtidig parkrom i byen.

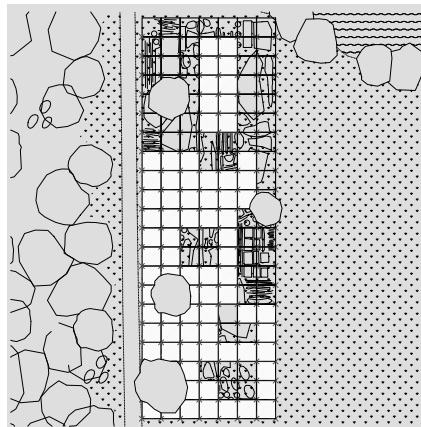
Et rutenett av jordspyd inndeler et jordstykke i flere små. Spydene understøtter et tak som samler regnvann. Konstruksjonen er stabilisert av barduner. Tak og vegger av plastikkduk gir mulighet for drivhuseffekt.

Stedets fremtidige utvikling ligger i byboerens hender. Jordspydene kan avstive og stabilisere et voksende tre, eller holde et fuglenett. Overdekningen fjernes der trær og busker blir for høye. På sikt blir oppdeles det opprinnelige innendørsrom til små klynger av inne- og utendørsrom. Det innsatte arkitektoniske elementet blir gradvis mere temporært enn enkelte av plantene.

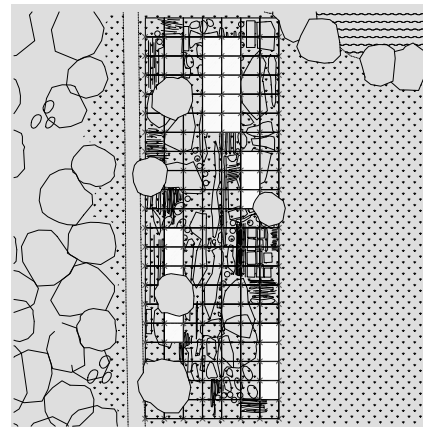
En likevekt oppstår; både arkitektur og vekster skal betjenes og holdes ved like. Parkrommet forblir i et stadium av endring. Livssyklusen gjentas (kanskje et annet sted?).

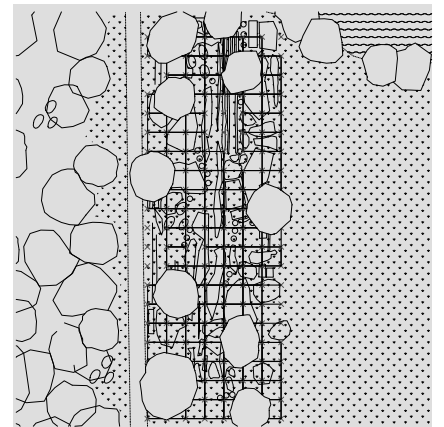
Stadie 1.
Temporær konstruksjon etableres. Eksisterende trær blir stående. Det etableres et urbant innendørsromm, med gunstige forhold for å dyrke planter.

Stadie 2.
Konstruksjonen viker for plantenes fremvekst. Nyplantede trær gis plass til å vokse.

Stadie 3.
Kun enkelte lukkede rom står igjen. Espalier og rester av konstruksjon står side om side med planter.

Stadie 4.
Planter og vekster har overtatt? Et fremdyrket parkrom står tilbake.

#2

MAT

Kuvert – Etthundra rum för femtio måltider

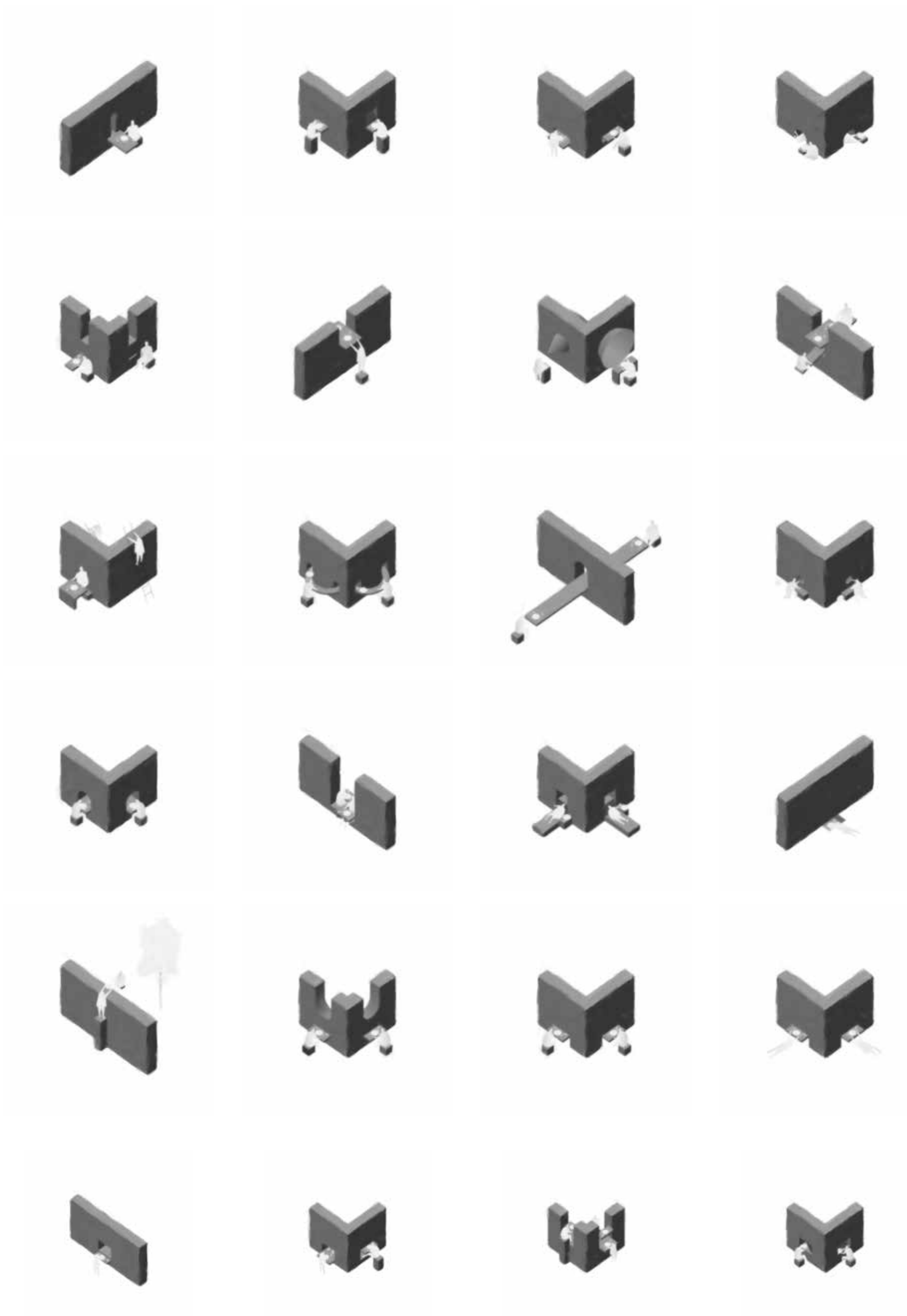
Förstberg Ling

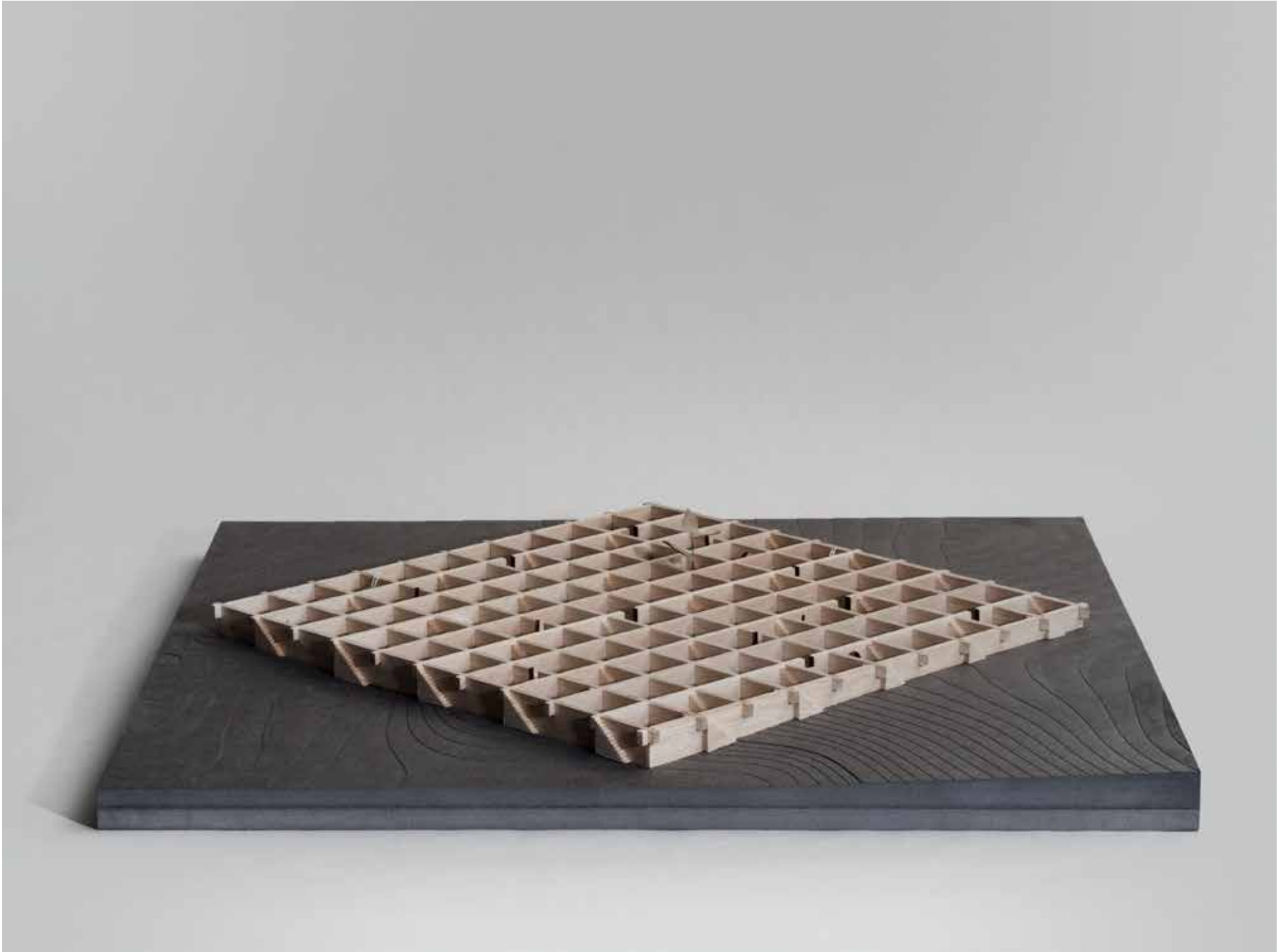
Ramarna för den formella måltiden; en från marken upphöjd yta – bordet – och det därunder placerade planet att sitta på. Vanligtvis omkring sjuttiofyra respektive fyrtyvtvå centimeter ovanför marken. Sällskapet vid sidan om, inom räckhåll, eller - förbi porslinet, glasen - strax utanför. Inom dessa ramar sker möten – förtroliga som obekväma – medan den andra hungern tillgodoses. På scener av detta slag utvecklar vi middagskulturer; återkommande skådespel med olika rollbesättningar.

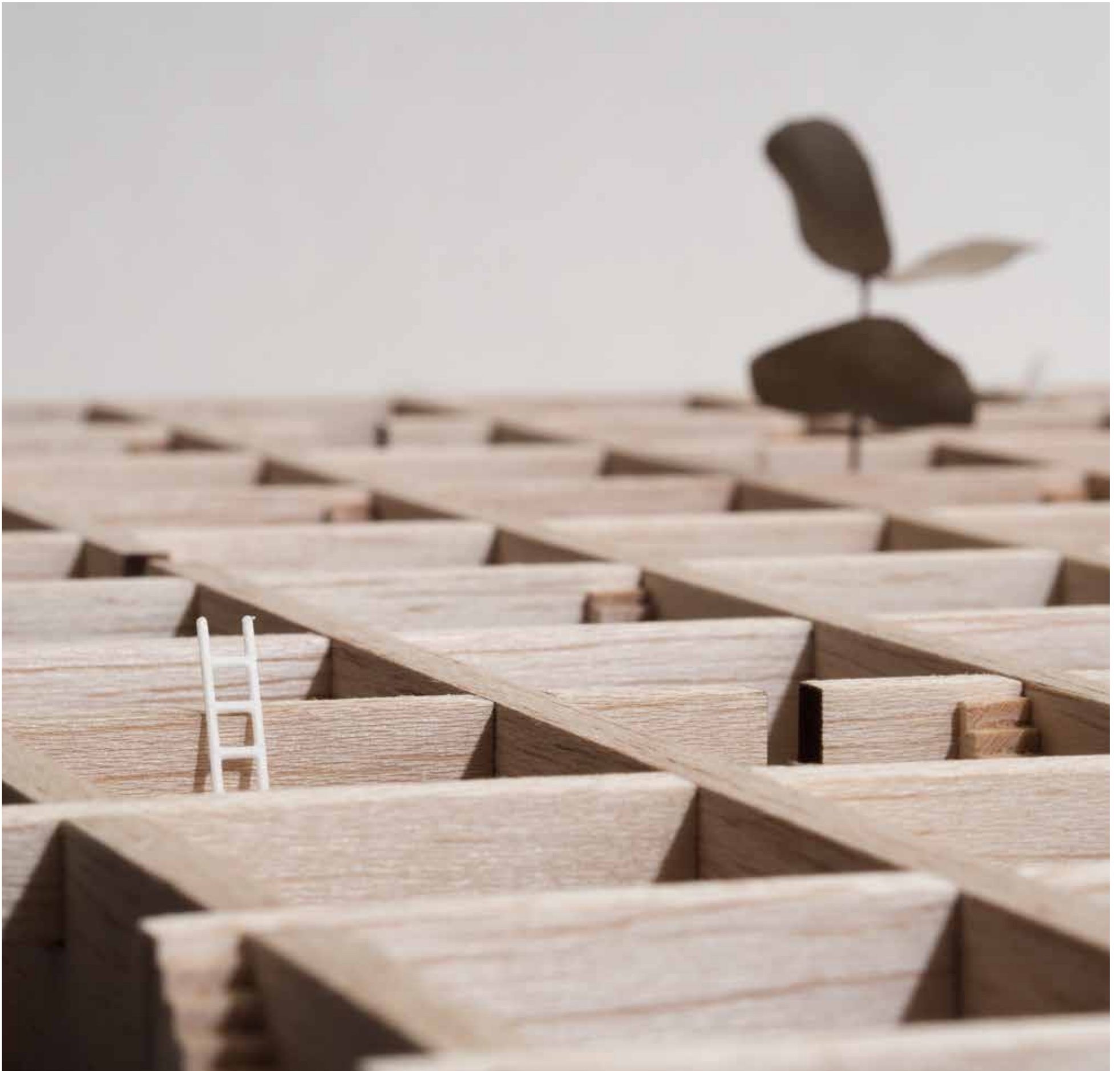
Måltider intas inom traditioner med olika utrymme för improvisation. Enkla middagar och noggrant uttänkta bjudningar som förhåller sig till olika associationsvärldar - var och en med sina egna oskrivna regler. Även de mest intima middagar utspelar sig inom en tradition.

Den föreslagna strukturen rymmer etthundra åtskilda rum som var och ett är sammankopplat med ett intilliggande rum genom möjligheten till en delad måltid. Femtio scenografier – var och ett olikt de intill. Möten ges en bestämd gestaltning, och bjuder in till nya situationer, nya scener.

Måltiderna skapar nya situationer som inte täcks av konventionell etikett. Nya upptäckter, när vi inte ser varandra. Nya samtal, när maten intas hukandes, vid hålet i den avgränsande muren. Nya insikter om möjligheter och begränsningar i traditionella format för att äta tillsammans.

#3

REKREATION

Fontänen

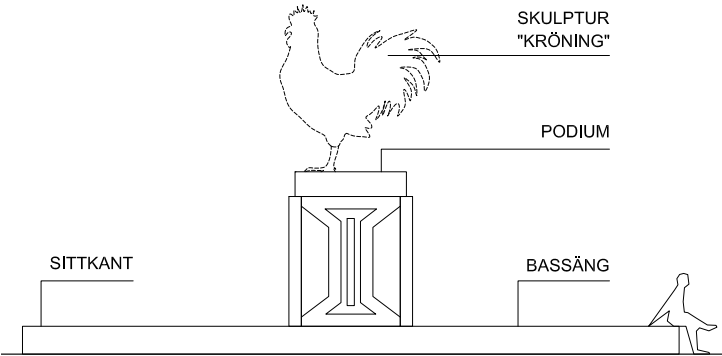
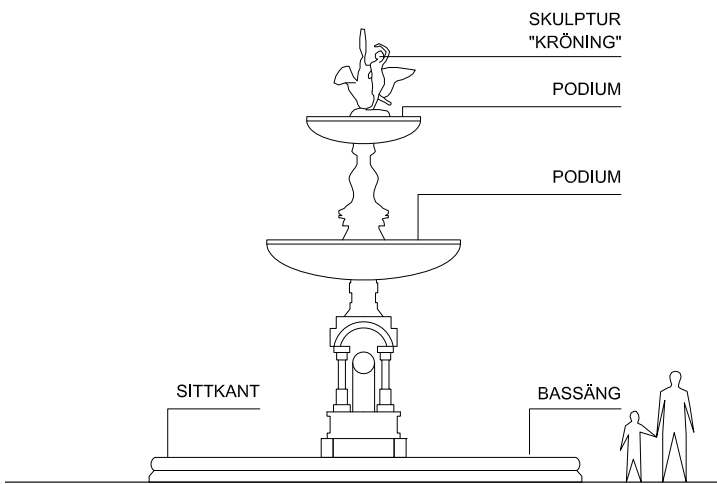
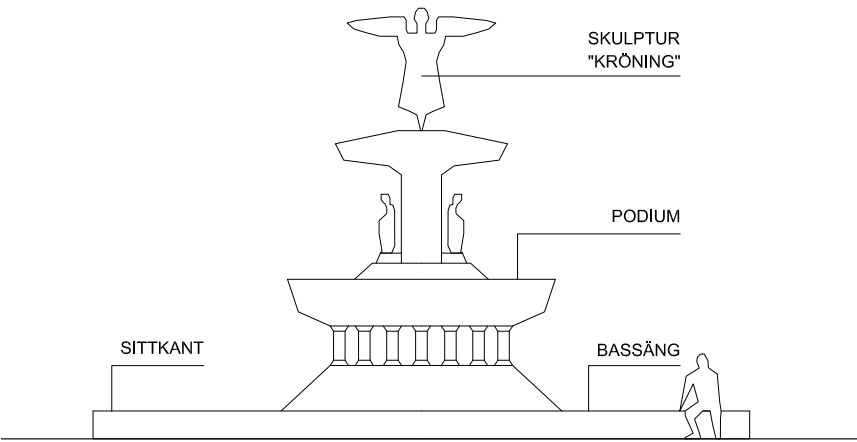
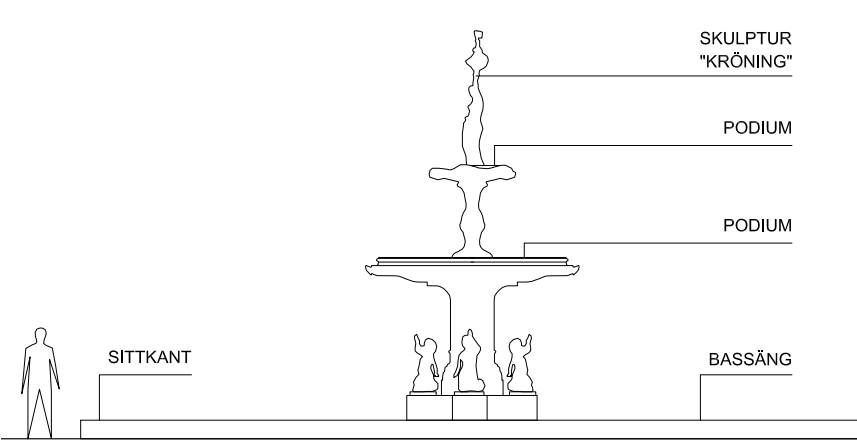
Nilsson Rahm

Fontänen har länge varit ett centralt element inom stadsbyggnad. Liknande installationer har funnits i olika städer under många olika kulturer, men det som man i ett europeiskt sammanhang tänker på som fontän har som så mycket annat sitt ursprung i antikens Grekland. Den första fontänen – dricksvattenfontänen – hade som ursprunglig uppgift att tillhandahålla dricks- och bruksvatten åt folket. Fontäner med rent dekorativ funktion introducerades först senare av romarna och återfanns ofta i de romerska villornas trädgårdar. Senare genom historien har fontänen fortsatt vara en kombination av olika funktioner och syften där vattnet visade på både teknisk förmåga och var en del av vattenförsörjningen – samtidigt som fontänens skulptur i sig var en manifestation av makt och propaganda. Modernismen formade fontänen till en tydlig byggsten i varje nytt förortstorg där fontänen – finansierad av staden med medel från den obligatoriska konstnärliga utsmyckningen - skulle ge legitimitet till platsen att få kallas stad. Postmodernismen reducerade fontänen till en kuliss och idag har dess typiska form (bassäng, podium och skulptur) minimaliserats till att som oftast bara bestå av dansande vattenstrålar på ett torg eller i en galleria. Vi vill med vårt förslag återinföra fontänen som typ till stadsrummet – vår intention är varken ironisk eller reaktionär - vi har helt enkelt tillbringat så mycket tid i skuggan av vattensprutande drakar, riddare och sjögudar vid olika torg och parker att fontänen för oss

har blivit synonymt med stad. Förtroliga samtal i skydd av bruset. Svalkande bad för småbarn. En naturlig mötesplats. Fontänen är för oss en symbol för stadens olika skiftande behov och bassängen, sockeln och skulpturen är delar som bildar en typ som i sig inte är belastad av makt, religion, nationalism eller förmynderi. Vårt förslag tillhandahåller basen för en fontän, och för dess kröning, skulpturen, föreslår vi ett rullande konstprogram där konstnärer ges möjlighet att skapa installationer, som en del av stadens offentliga konstnärliga utsmyckning. "Fourth plinth" på Trafalgar Square är en tydlig referens, där den klassiska monumentala plinten, liksom vår fontän, utgör basen för den samtida konstens uttryck, tankar och idéer.

Konstverk av Katharina Fritsch, Sarah Lucas, Jeff Koons och Antony Gormley.

Skulpturfontänens olika element.

#4

MOBILITET

Agora Anshelm

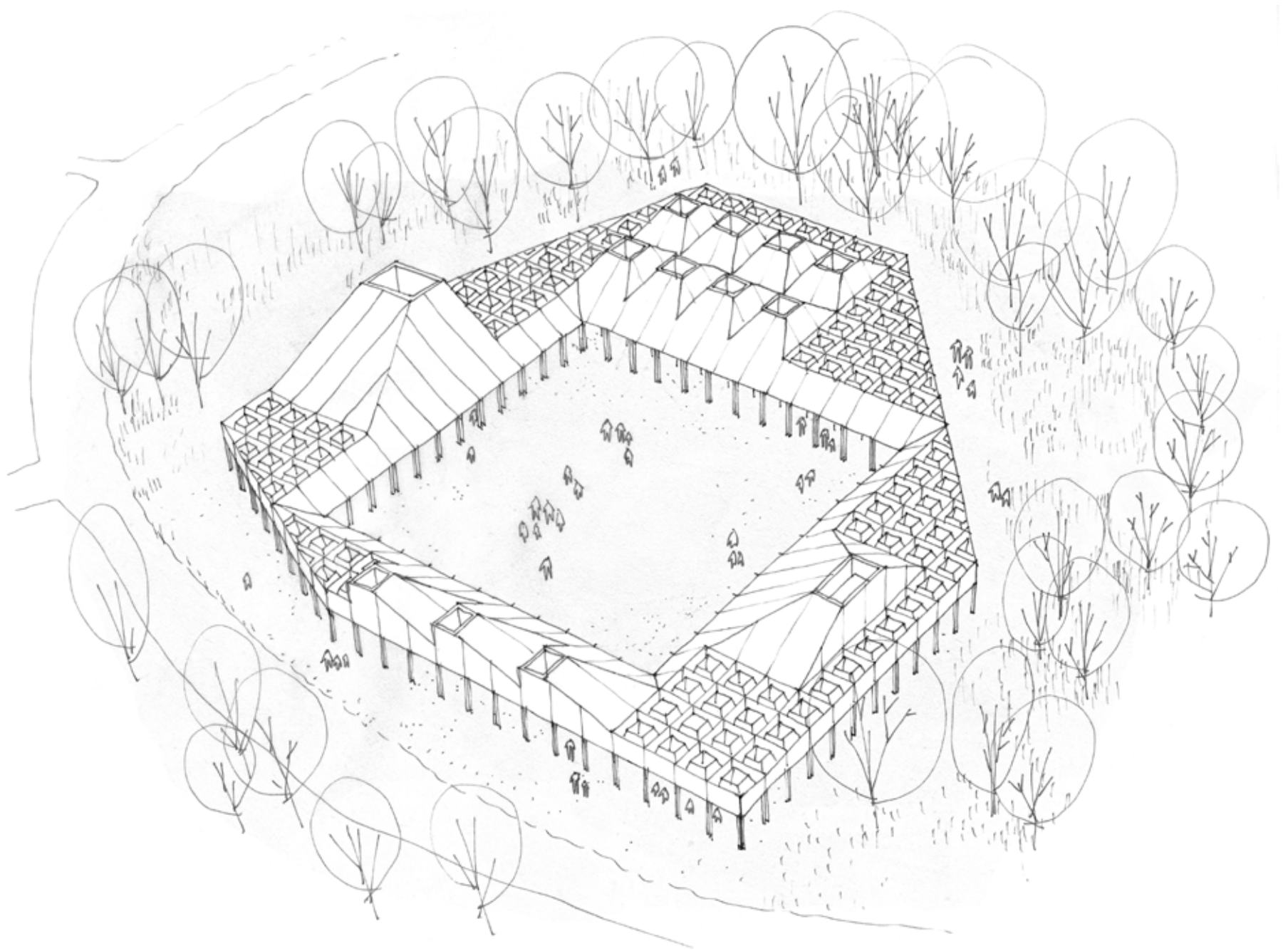
LETH & GORI

Agoraen var en forudsætning for oldtidens græske by. En by var simpelthen ikke en by hvis den ikke havde en Agora. Agoraen var byens åbne offentlige rum og centrum for byens religiøse, politiske og kulturelle liv.

AGORA ANSHELM er et fleksibelt koncept for en simpel bygningsstruktur som indeholder de rum man kender fra den klassiske græske Agora. Projektet tilpasses den konkrete lokale kontekst både i sin form og sit program. Først anlægges det centrale kvadratiske åbne byrum. I den klassiske forstand indeholdt dette rum alt fra politiske diskussioner og officielle events og ceremonier til markedsfunktioner samt idræt og bevægelse - det samme gør sig gældende for pladsrummet i AGORA ANSHELM. Det er et rum der fyldes med lokalsamfundets liv og følger de behov der er det konkrete sted. På nogle tidspunkter er det et tomt rum og andre gange fyldes det med liv og aktivitet. Omkring pladsrummet dannes selve bygningsstrukturen som en pavillon med et søjlebåret tag. Ligesom i den klassiske Agora indeholder denne randbebyggelse en række funktioner der understøtter pladsens og byens liv. Og ligesom selve pladsrummet defineres den rumlige udformning og det programatiske indhold ud fra de stedlige behov. Grundlæggende er der tale om funktioner der understøtter det lokale byliv og fællesskaber - f.eks. forsamlingsrum, bevægelsesrum, naturrum, kulturrum, ceremonirum, værksteder eller lignende. Funktionerne placeres som øer under det store tag og gives en egen rumlighed og identitet igennem større åbninger eller ovenlysstrukturer. Imellem funktionerne indeholder pavillonen åbne overdækkede rum som ligeledes kan benyttes til ophold eller aktivitet. Imellem den nye byggede struktur og omgivelserne dannes et interessant mellemrum, som igen er en ring der facilitere funktioner der skaber overgang imellem byen og agoraen.

AGORA ANSHELM SEGE PARK ÖSTRA ENTRÉN er et bud på en lokalt tilpasset version af projektet som både relaterer sig til de fysiske og programatiske omgivelser i denne østligste del af Sege Park. I denne stedstilpassede udgave af AGORA ANSHELM er det centrale pladsrum et grønt rum og pavillonen indeholder rumligheder til brug for lokalsamfundet. Projektet understøtter både hverdagslivet med leg, ophold og aktivitet i mindre skala samt større begivenheder og events som markeder, koncerter og events. Agoraen tilføjer nye lag til bylivet, som lokalsamfundet og byen selv skal medvirke til at indtage og vitalisere. AGORA ANSHELM er det nye centrum for byens fællesskab - et sted hvor alle kan være med.

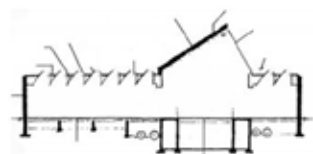
Klas Anshelm (1914 - 1981) var en Svensk arkitekt som har ydet et markant bidrag til svensk bygningskultur i form af en række fine bygninger. Agora Anshelm er en hyldest til Klas Anshelm. Udover at bære hans navn samler projektet også elementer fra Anhelms bygningsværker, f.eks. ovenlysloftet fra Malmö Konsthalls og Lunds Konsthalls planlayout med den indre skulpturgård. Referencen til Klas Anshelm handler ikke kun om at hylde denne enkelte arkitekts bidrag til bygningskulturen, men skal også ses som en påskønnelse af at studere arkitekturhistorien og vores egen kulturhistorie generelt. Byggetekniske detaljer, rum, atmosfære, stoflighed og lys. Brugen af materialer og tidens påvirkning af disse. Igennem studier af historiske bygninger og strukturer opnår vi vigtig viden og erfaringer som kan bidrage positivt til nutidens bygning.

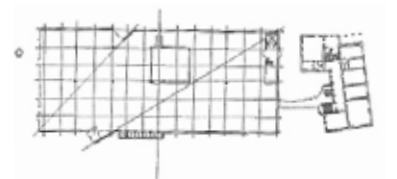
Agora of Messene - plan

Klas Anshelm - Konsthall Lund - plan

Klas Anshelm - Konsthall Malmö - snit

Klas Anshelm - Konsthall Malmö - plan

Verktyg

Arrhov Frick

BAKGRUND

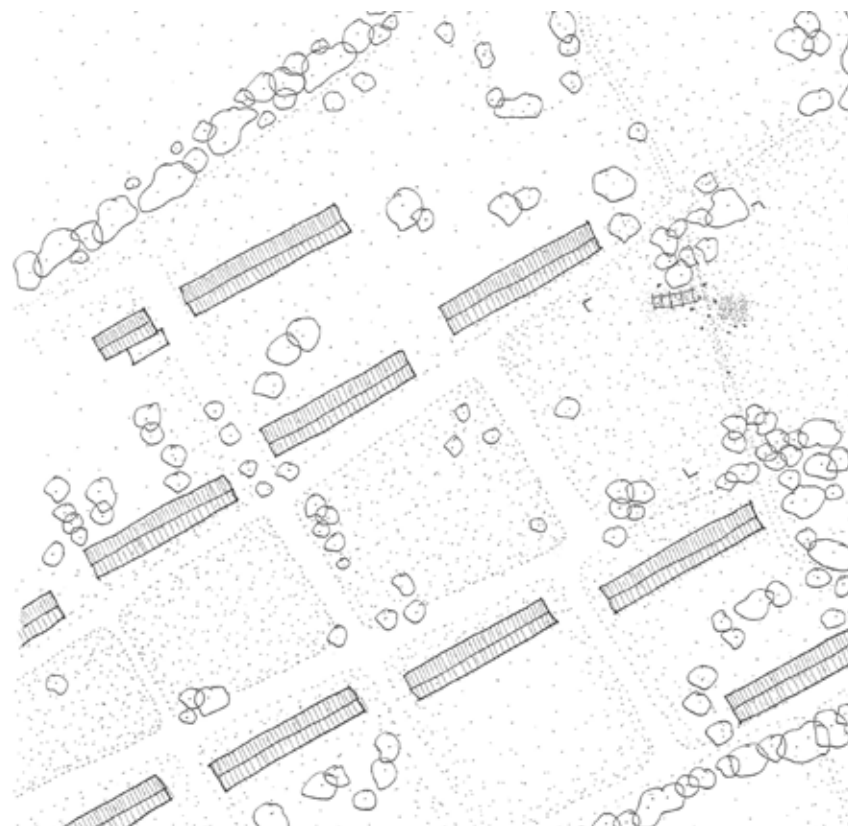
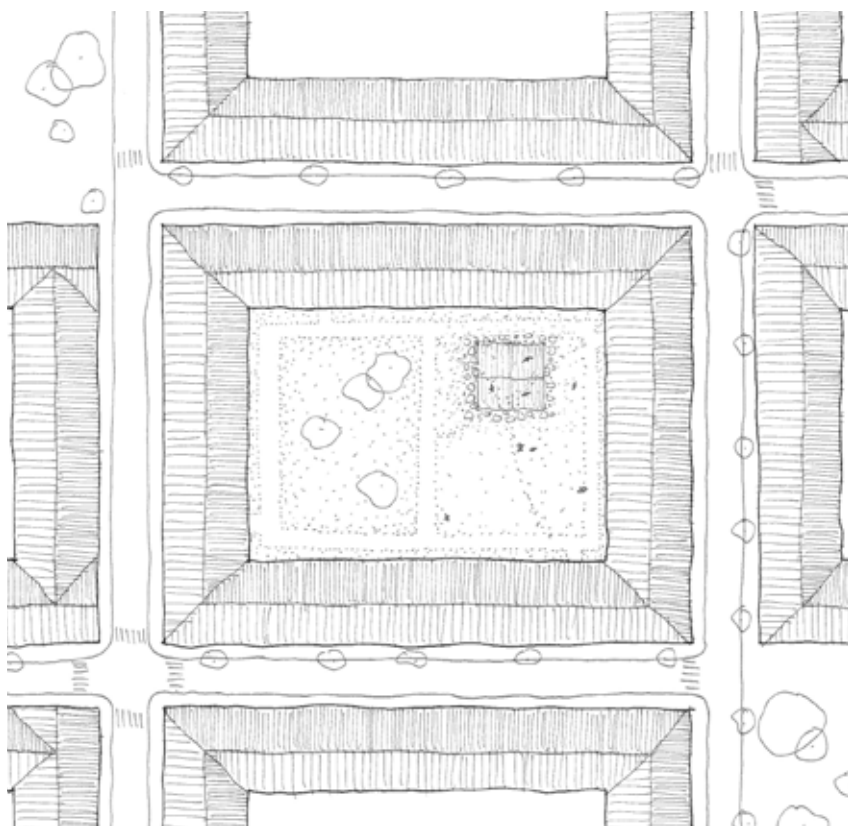
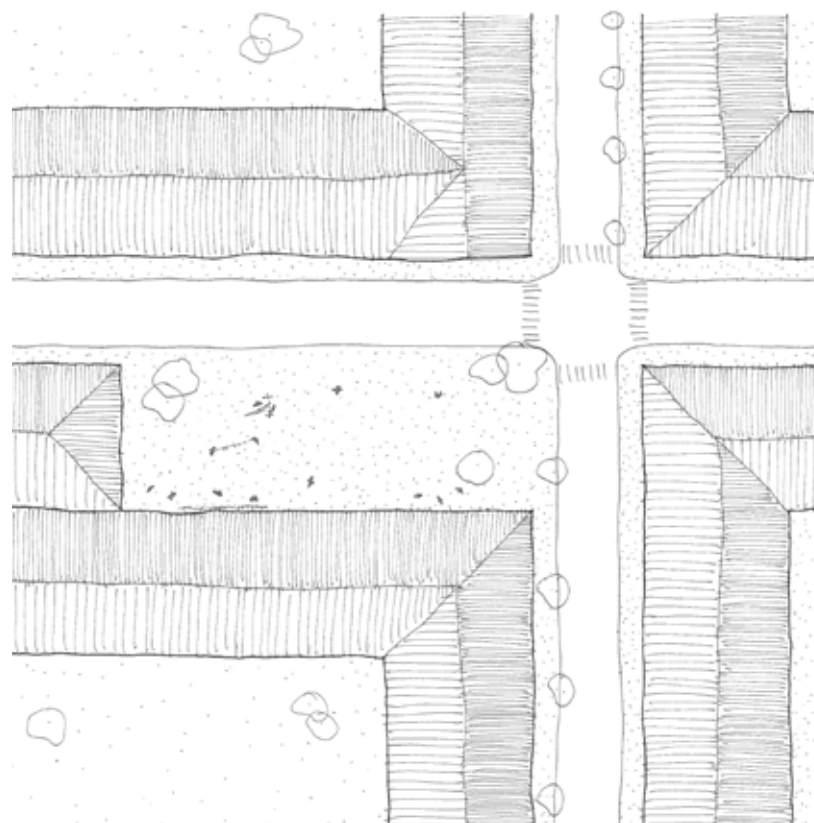
Hantverk kan beskrivas som ett produktionssätt som utförs för hand. Utövaren behärskar ofta hela processen och det färdiga resultatet beror på i hög grad hantverkarens yrkeskunskap och individuella förmåga eller fallenhet. Historiskt hantverk omfattar många av hantverksteknikerna och även i modernt hantverk kan man se spår av tekniker från äldre tids hantverk. Man skulle kunna dela upp hantverk efter kategorier och grupper på följande vis. Kategorin direkt hantverk syftar till ett hantverk då man har ett material (ofta berett) man skall använda till att utföra hantverket som syftar till att skapa ett handgjort föremål. Framställningshantverk syftar på att framställa ett material/produkt som senare kan användas för annat hantverk. Verktygshantverk är det hantverk som syftar till att framställa egna verktyg. Idag kan säkerligen flera ämnen gå under benämningen hantverk – elektronik, mjukvaruframställning, olika typer av musik etc.

FÖRSLAG

Kan en yta aktiveras genom hantverk och bli en naturlig mötesplats? Undersökningen handlar om olika sätt att se till specifika situationers förutsättningar och behov. Vi vill ge hantverk som program förutsättningar att klara sig och därmed vara med och utveckla områden. Frågeställningar kring behov och relevans blir centrala, vad är viktigt för en specifik plats? Vi ser framför oss små lokala lösningar anpassade efter människor och närmiljö. Ett antal verktyg som underlättar möjligheten att utföra hantverk. Från mindre ingrepp som att installera ett antal benbockar, bord eller verktyg till att addera enklare tak för att möjliggöra regnkänsliga aktiviteter till klimatiserade rum anpassade för mer väderkänsligt hantverk. I vissa fall kan en mer tålig golvbeläggning eller mer frekvent underhåll av en plats ge bättre förutsättningar för aktivitet. Ett antal scenarier visar exempel på situationer och förslag.

Grönytan i Sege Park är ett naturligt nav med en stig som skär igenom området. Kring denna kan små platser utvecklas med tiden och utefter behov. En stenläggning med ett större arbetsbord. Elektricitet och verktyg under ett tak. Vi kallar förslaget för Verktyg – en metod som handlar om intresse och ambition kring lokala förutsättningar.

På Sidelinjen Vardehaugen + AHAA

Den organiserte idretten er godt innarbeidet som en naturlig del av samfunnet. Med sine oppmålte baner, regler og konvensjoner, skaper den tydelige rammer for fysisk aktivitet og en bedre folkehelse. Men idrettens virkelige mirakel utspiller seg ikke ute på idrettsarenaene:

Den skjer på sidelinjen.

Her står naboer skulder mot skulder, her stopper tilfeldig forbipasserende opp, her selger foreldre vafler og kaffe. Noen forelsker seg, ideer oppstår, foreninger stiftes. Nye relasjoner skapes.

Det er i frivillighetsarbeidet og i livet rundt banene at idrettens viktigste egenskap ligger. I en kort periode oppstår et rom hvor mennesker møtes og gjør noe sammen, uavhengig av hvem de er og hvor de kommer fra.

Slike møtesteder skaper samhold.

God integrering og opplevelsen av tilhørighet henger tett sammen med nabolagsfølelse, fritid og frivillighet. Det er derfor viktig at vi flytter fokus fra selve idrettsanleggene og over til det livet som utspiller seg rundt dem når nye tettsteder skal utvikles. Vårt innspill til utstillingen "Commoning Kits" søker å utforske nettopp dette fenomenet.

Vi har laget en serie urbane verktøy som kombinerer aktiviteten på sidelinjen med behov og kvaliteter man kan finne i et typiske skandinavisk nabolag:

Dette kan være et fotballmål som også kan benyttes som en scene, et utkikkspunkt eller en bussholdeplass. Det kan være et tribuneskur som også rommer et stativ til grønnsaksbutikken og en uteservering for den lokale kaféen på den andre siden av gaten. I en trang bakgård kan det være et behov for en tribune, samtidig som naboene også trenger et sted å samles til fester og møter. Det kan være små lyskilder som i tillegg til å lyse opp en skatepark også kombineres med vannposter og små urbane urtehager.

Intervensjonene er planlagt utført som byggesett i enkelt reisverk og punktfundament, slik at de lett kan bygges i fellesskap med enkle redskaper og beskjedent budsjett.

#7

RECYCLING/ UPCYCLING

The Living Pergola

STED

Pergolaen er Malmøs nye grønne ikon. Den markerer ankomsten til Sege Park og binder inde sammen med ude, det groede sammen med det byggede, den fletter landskab sammen med bygning, og skaber en naturlig overgang mellem Sege Park og resten af Malmø.

Ud over at være en port der markerer indgangen til Sege Park, har pergolagens halvtag en rumskabende effekt, der ophøjer ankomsten til at være mere end blot et entrépunkt. Dens transparente og lette struktur indrammer byens nye og frodige mødested og indbyder til ophold og fællesskab under det blomstrende tag og langs de grønne vægge.

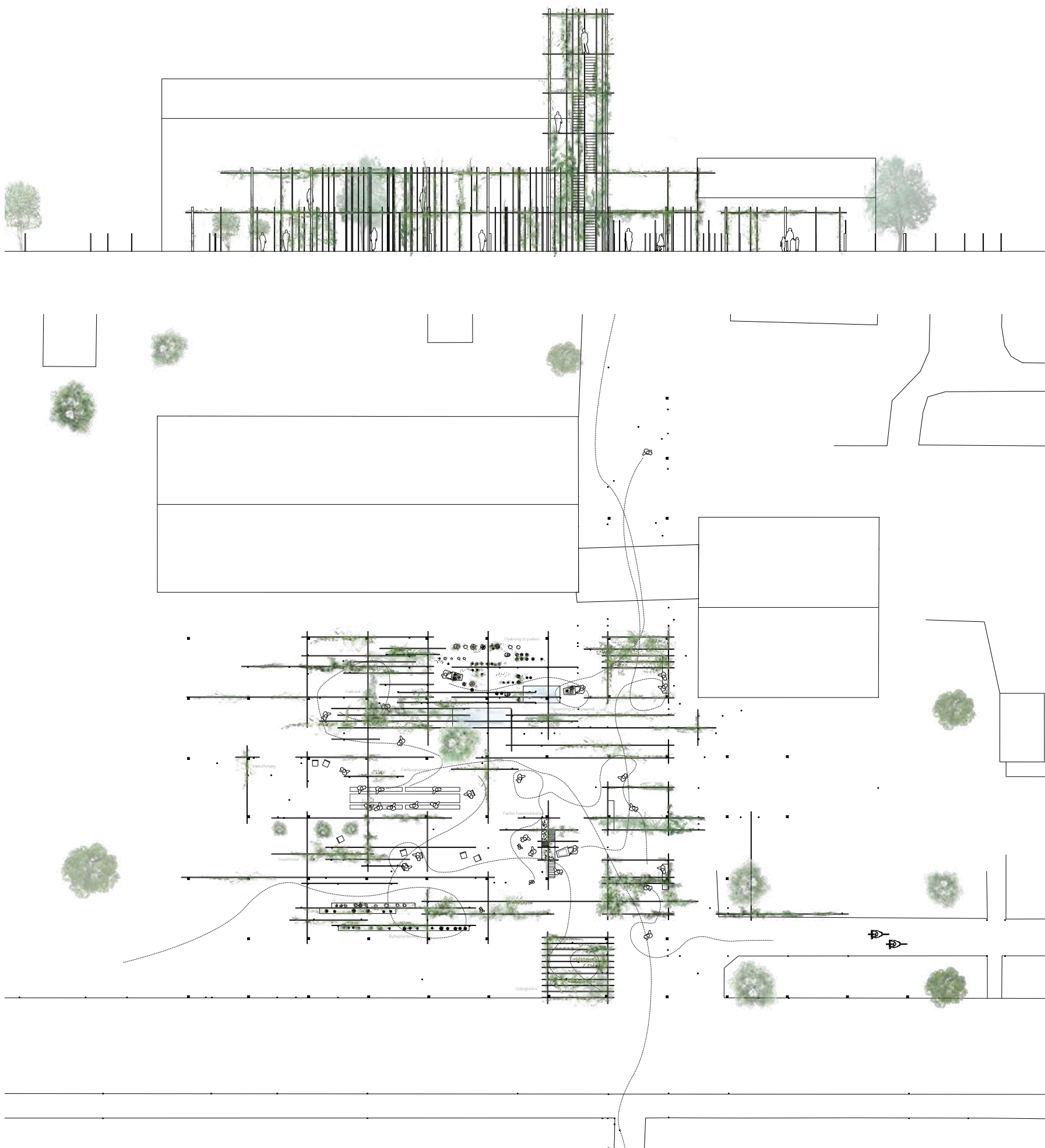
Pergolaen er Malmøs nye grønne fællesskab og mødested med en åben programflade. Pergolaen fungerer som Sege Parks grønne opslagstavle, hvor nye grønne, bæredygtige tiltag fremvises og afprøves. Dens lette struktur udfyldes med varierende indhold og udskiftelige elementer. Pergolaen er centrum for alle de grønne recycling og upcycling-tiltag, der findes i Sege Park. Hér opsamles regnvand til brug for parkens træer og planter, hér er insekthotel, plante-nursery, frøbank og formuldingsanlæg, hvor afklippede grene placeres og genbruges som knashegn, for sidenhen at omdannes til ny muld til brug for parkens nye plantebede.

Pergolaen er et dynamisk omdrejningspunkt for byens borgere, som har mulighed for at bytte sig til stiklinger og nye planter eller mødes omkring andre grønne tiltag i og omkring Sege Park. Beboere og besøgende kommer og går, deltager i aktiviteter, spiser, dyrker, plukker urter, bytter planter og bruger byens nye grønne rum. Pergolaen er også arbejdsenhed, administration og facilitering af

projektets realisering, og succes. Her modnes og spirer nye idéer til videreudvikling af forskellige initiativer og events.

Pergolaen refererer i sin arkitektur til stedets parkbebyggelse, hvor bygning og landskab flettes sammen af pergolaer og understreger stedets historiske ambitioner om at bo i det grønne. Pergolaen er således en nyfortolkning af Sege Parks grønne ambitioner og værdisæt.

Pergolaen er som arkitektonisk element et adaptivt system, der kan ændre form og udseende, og tilpasse sig. Så selvom den er skabt specifikt til Sege Park, kan konceptet overføres til andre urbane fællesskaber verden over.

Drift, beskæring og formuldning

Fællesspisning og almanak

Fouragering og sundhed

Opsamling af regnvand og genanvendelse

Bybier og insekthotel

Vidensdeling, forsøg og dyrkning

Dyrkning og plantebyttevæg

Tornet

In Praise of Shadows

Lokal demokrati, makt över sin omgivning. Genom historien har makt manifesterats genom vertikalitet, vyn ovanifrån har ofta varit reserverad den med ekonomisk eller politisk makt. I höga byggnader som dominerar bilden av staden har de få kunnat blicka ut över landskapet framför deras fötter. I en stad där maktendelas med alla, är också den högsta punkten öppen för de många.

Tornet i Sege Park är ett märke över vad vi vill åstadkomma med varandra. Runt en kärna av massivträ leder en trappa steg för steg upp till en utkiksplats. Väggen är en yta för personliga avtryck och kommunikation. Ett skal av transparent cellulosapanel monterat på ramar fränkopplar individens vandring omgivningen, desorienterad nås klarheten uppe på tornets topp.

Från platsens fokuspunkt syns det nya landskapet flätas in i det gamla, historien bli till framtiden, den fysiska miljön kan ändras. Genom fysisk ansträngning och en makthavares blick över området länkas kroppen och platsen samman, invånaren som urbant objekt kan förvandlas till politiskt subjekt.

Inuti kärnan finns en teater, ett runt icke-hierarkiskt varmt rum, som står öppet och tomt i väntan på inbörd. Här har scouterna möte, och syjuntan ses. Bostadsrättsföreningen håller årsmöte här och hyresgäster organiserar sig mot hyreshöjning. På dagarna sitter områdets pensionärer i solen utanför tornet, om kvällarna är det här som ungdomarna hänger.

Individens engagemang bestämmer vad det gemensamma rummet blir. Är det rikt eller ekar det tomt? Vilka är våra gemensamma intressen? Tornets väggar står utan specifik funktion men kan fyllas med budskap eller med inbörd genom mellanmännsliga relationer och civilsamhällets organisering och föreningsliv. Ett utrymme för träning i medborgarskap och bevarande av den demokratiska gemenskapen, där individen och kollektivet lyfter varandra.

Byggaktörerna för Sege Park bygger tillsammans med Malmö kommun en stadsdel. Tornet är en del av den gemensamma investeringen och i sig en övning i lokal demokrati, för byggaktörerna och kommunen såväl som för de framtida boende i dess förvaltning.

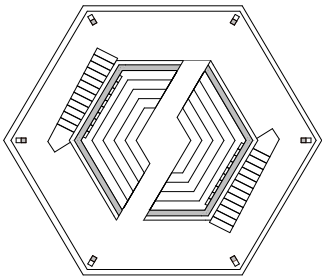
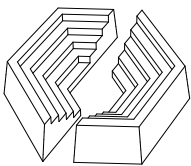
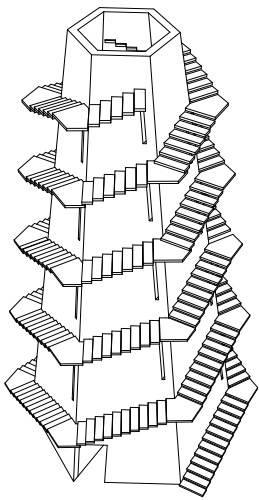
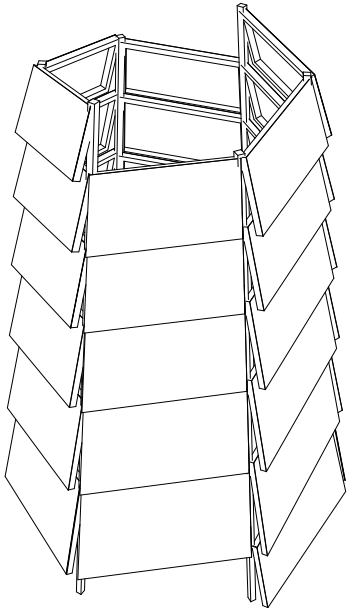

Sektion

Situationsplan

Trajanus kolonn, Rom

Tingvalla, Island

Äppellunden

Krupinski/Krupinska

Tyst svävar äppellunden ovan marken. Oftast alldeles stilla men ibland kan vinden få den att, knappt märkbart, gunga till. Endast en uppmärksam betraktare uppfattar denna lugna rörelse. Alla andra tänker vanligtvis på annat. Exempelvis på den intensiva fotbollsmatch som äger rum på marken. Det är en varm, nästan gassande, sommardag men under äppellunden är det skugga och snarare svalt. Spelarnas intensiva springande har ändå gjort dem varma och deras fulla närvaro på spelet gör att de omöjligt ser något annat än det som utspelar sig på fotbollsplanen. Vinden får dem endast att, vid ett skott på mål, tänka på bollens märkliga och oanade rörelse.

Den morgon då äppellunden sakta steg från marken mot himlen gnuggade alla sina ögon. Ingen trodde att det de såg var möjligt. Varken barnet, vetenskapsmannen, konstnären eller idioten kunde förklara vad som ägt rum. Och fastän det till en början var skrämmande, nästan outhärdligt, så ingav sakta med tiden den svävande äppellunden människorna ett svårförståeligt lugn, likt en trygghet. Kanske just för att de tillsammans inte förstod.

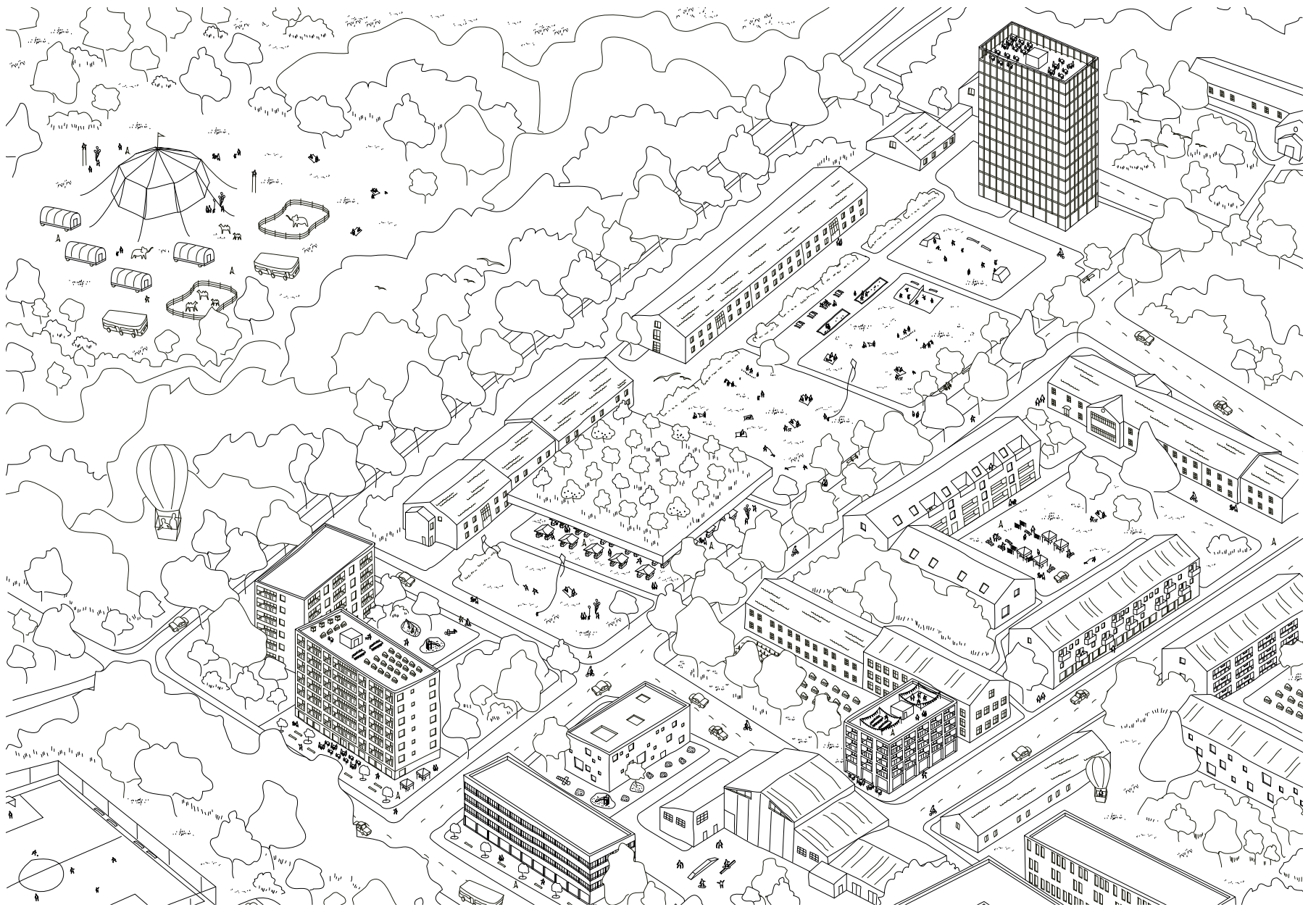
Tidigare hade äppellunden, då den fortfarande var på marken, varit en populär plats bland människorna. Många gjorde utflykter till den, spenderade hela dagar under trädens skuggor, åt mogna äpplen och lekte i gräset. Några hade gett den namnet Paradiset. Nu, höjd ovan marken, hade den blivit ännu mer lik en himmelsk trädgård.

Till en början befann sig äppellunden på samma höga höjd ovan marken. Men efter en tid började den sakta röra sig både uppåt och nedåt. På sådant sätt kom olika nya rum att skapas mellan äppellunden och marken, varje med sin specifika karaktär. Människorna var till en början misstänksamma men med tiden fick de mod. Sakta och försiktigt började de närma sig rummen för att med växande självförtroende själva definiera vad de skulle vara och hur de skulle användas.

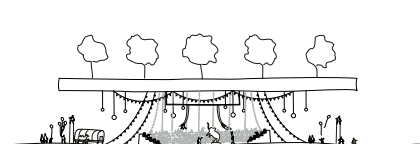
Någon gång sjönk äppellunden ner till enbart några meter ovan marken, men alltid fortsatt onåbar. Likt ett svävande moln i rörelse.

Fastän äppellunden på marken varit så omtyckt så är det bara några få som saknar den. Allt färre minns den och från marknivå går det inte längre att skönja annat än de fortsatt regelbundna raderna av äppelträd. Vissa förvånas över att äppellundens träd och gräs inte växer. De undrar ifall naturen inte längre behöver tuktas. De allra flesta tänker däremot istället på den plats som skapats under äppellunden. Eller snarare de platser.

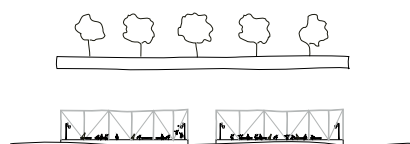
För äppellunden fortsätter att ändra höjd, nästan som att den förstår människornas inre önskningar. Ibland skapas låga rum som bjuder in till intima möten, vid andra tillfällen öppna rum som istället påminner om det oändliga. Eller det ouppnåeliga.

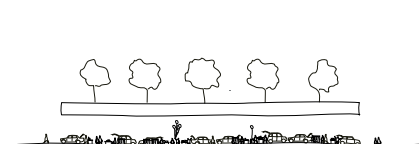
Marknad

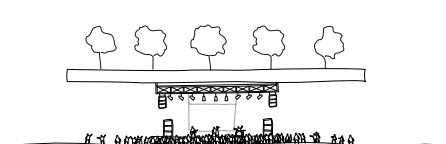
Cirkus

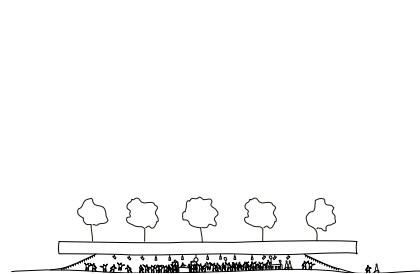
Basketturnering

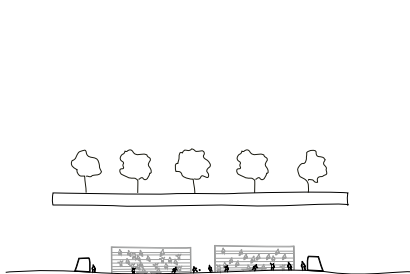
Bakluckeloppis

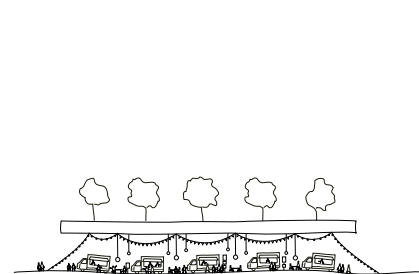
Konsert

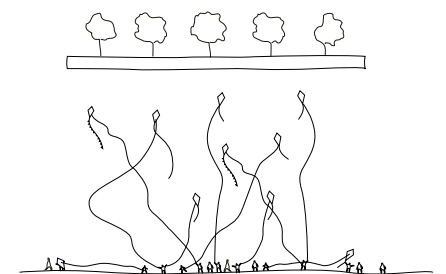
Fest

Fotbollsturnering

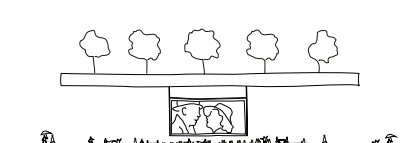
Matfestival

Drakfest

Bouletturnering

Filmfestival

#10 BYGGEMENSKAP

Nybyggerhuset – bygård for selvbyggere

Eriksen Skajaa Arkitekter

Hvordan skape rammene for en bolig som et byggfellesskap eller nabolag kan utvikle i fellesskap og som kan ferdigstilles over tid? Kan vi utvikle en modell som gjør det mulig for beboeren å holde kostnadene nede ved egeninnsats men også oppnå bokvalitet? Et byggesett som ikke bare handler om rasjonelt modulbyggeri men også om muligheten til å gjøre egne valg og prioriteringer?

En rekke prosjekter utviklet av byggfellesskap har de siste årene illustrert dette potensialet og realisert bygninger planlagt og bygget av beboere blant annet i Hamburg og Berlin.

Vi har tegnet en bygård hvor strategisk plassering av trapp, heiskjerne og sjakter muliggjør en rimelig og rasjonell trekonstruksjon.

En byggmester vil ferdigstille tak, råbygg og en omkransende balkong og slik danne tydelige rammer for selvbyggeren. Balkongen er både et stillas og et byggegjerde. Slik kan konstruksjonen også foregå over tid og de ulike selvbyggerne kan realisere sine boliger uavhengig av hverandre.

Hver etasje muliggjør mange ulike leilighetsstørrelser. Selvbyggeren planlegger sin bolig sammen med en arkitekt eller byggmester og beslutter planløsning og utforming av yttervegger. Selvbyggeren kan forhandle med andre mulige beboere i etasjen og både utvikle sosiale rom som deles av flere beboere, og rom som skal brukes av hele bygget i fellesskap, som vaskeri, felles spiserom og verksteder.

Utviklingsmodellen er også godt egnet for å invitere naboer eller bydel til å delta tidlig i prosessen. Slik kan rommene på bakkeplan

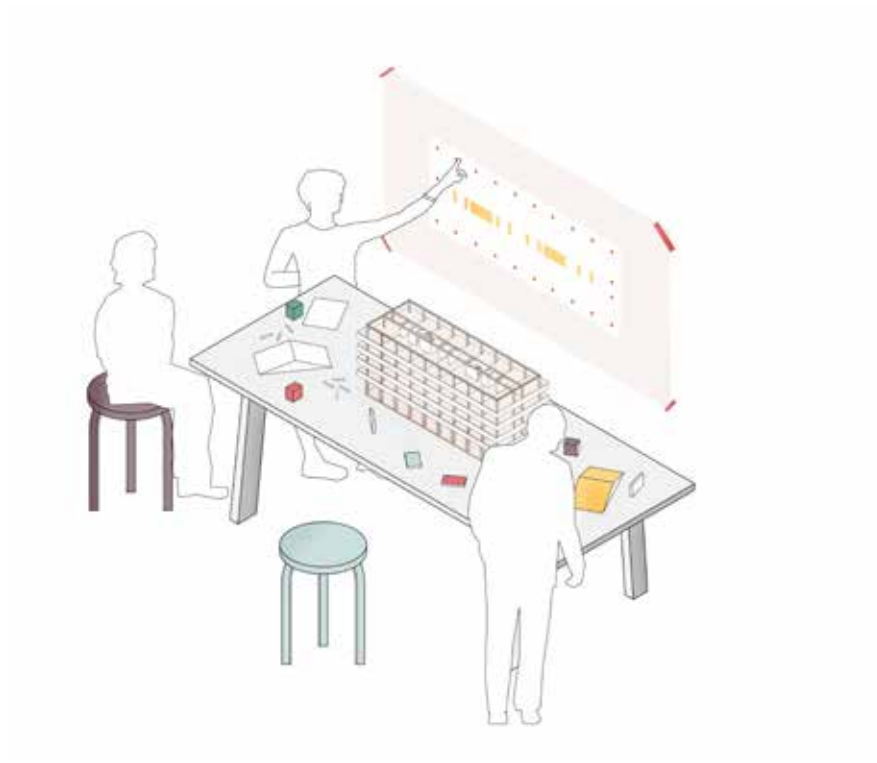
også utvikles som forsamlingshus for nabolaget eller rom for andre lokale behov.

Selvbyggeren bygger yttervegger, innervegger og fast interiør selv eller sammen med naboene. En arkitekt vil bistå med byggesøknad. En byggmester vil veilede og bistå under montering av yttervegg og bad og tekniske gjennomføringer. Byggmester vil også utføre arbeid som krever formell kompetanse som å etablere brannskiller.

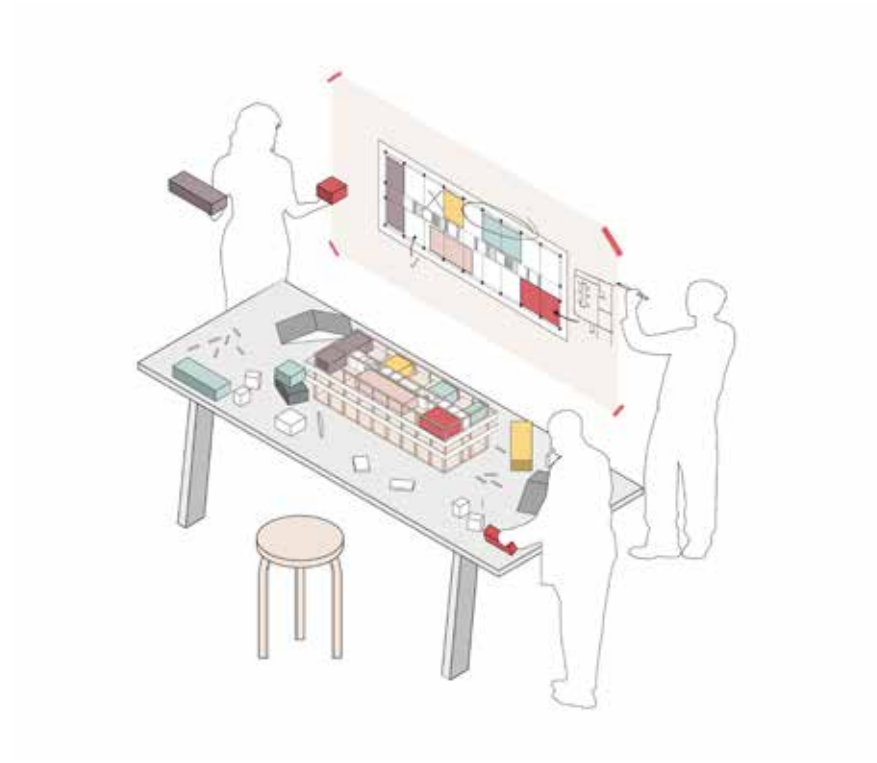
På situasjonsplanen har vi vist bygningen i tre størrelser. Nybyggerhuset er et prosjekt som på den ene siden viser det store potensialet som ligger i en demokratisk prosess. Arkitekten skaper rammer rundt forhandlinger og samarbeid mellom nybyggerne som sammen skaper naboskap og nabolag.

På den andre siden er det et prosjekt som viser til en annen form for økonomi der man i stedet for å låne enda flere penger i banken kan investere i sitt eget liv med arbeidsinnsats.

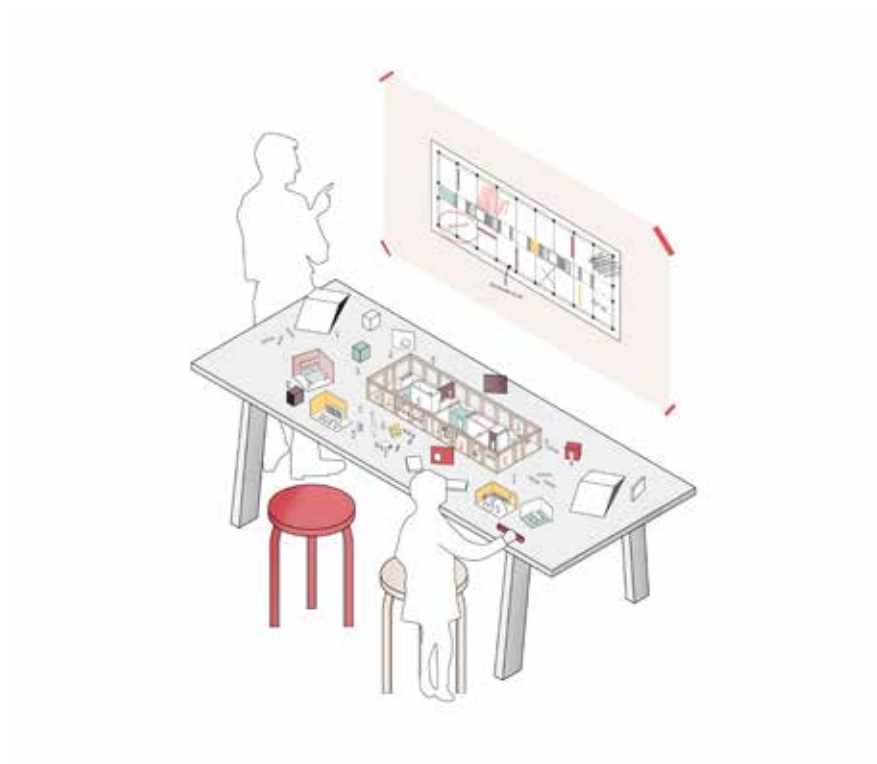

Strategisk plassering av trapp, heiskjerne og sjakter muliggjør en rimelig og rasjonell trekonstruksjon.

Selvbyggeren kan forhandle med andre mulige beboere i etasjen...

...og både utvikle sosiale rom som deles av flere beboere, og rom som skal brukes av hele bygget i fellesskap, som vaskeri, felles spiserom og verksteder.

Arkitekten skaper rammer rundt forhandlinger og samarbeid mellom nybyggerne som sammen skaper naboskap og nabolag.

Broar – En bibliotekspark

Marge Arkitekter

Broar handlar om biblioteket, som institution och demokratibyggnad, roll i staden och om hur vi idag tar vara på befintliga byggnader och kulturarv.

Alla bibliotek verkar i en tid av förändring. Som en följd av sjunkande utlåning blir den traditionella rollen som folkbildande och demokratibyggnad institution med fokus på utlåning av media (främst böcker) ofta ifrågasatt. Samtidigt är biblioteket ett av få icke kommersiella interiöra offentliga rum i staden – här får alla vistas. Vi vill ta oss an den frågan och ser det som vår uppgift att tillgängliggöra böcker och media för allmänheten. Kan vi bygga för att brygga det mentala avstånd som många kan känna inför biblioteket? Och hur kan vi samtidigt skapa den självklara centrala platsen i Sege Park, dit vi alla kan gå för att följa och ta del av utvecklingen?

Platsen är Sege Parks södra entré kring det före detta bårhuset från 1933. Området består av lummig grönska med parkkaraktär, större äldre träd tillsammans med asfalterade ytor och stödmurar i betong. Byggnaden står idag tom och igenbommad, och är en typisk kvarglömd del i staden. Det är ingen som känner ansvar för den idag och det tycks inte finnas några planer för dess framtid. Av samma anledning har andra grupper tagit den i anspråk genom urban exploring och graffiti.

Vi föreslår ett antal rumsliga objekt, eller Broar. De är enklare byggnadsstrukturer med biblioteksrelaterade program som placeras i området kring det befintliga huset. Broarna finns där under hela utvecklingen av Sege Park, och på så sätt etableras platsen som en biblioteksplats. Till broarna kan alla komma, fokus är att skapa

funktioner och objekt som vi kan använda. Det är studieplatser, utsiktstorn, kojor, grottor blandat med tekniska lösningar som uppvärmning, nätuppkoppling och databaser. Tillsammans blir broarna till lekfulla objekt som vi kan relatera till och som får oss att använda platsen på nya sätt, de ger oss möjligheter att mötas och nya sätt att använda och interagera med befintlig bebyggelse.

Vi ser Broar som första steget i etableringen av ett bibliotek i Sege Park. Vilka Broar tycker du om? Vad vill du ha med i den nya biblioteksparken? I utställningen vill vi att du väljer, placerar ut, flyttar och kanske kommenterar och lägger till egna förslag. Tillsammans kan vi påverka ett framtida Sege Park.

BOK-TORN
 Under vandringen upp kan du i tornets väggar ge bort dina gamla böcker eller hitta nya. Högst upp följer du utvecklingen av Sege park.

LJUDBOKS-KON
 I den tipi-formade ljudbubblan är du välkommen att lyssna på ljudböcker från centralbiblioteket genom din medhavda enhet.

CAFÉ OCH SITTRAPPA
 Trappan blir en plats för samtal, häng och föreläsningar. Under trappen hittar du enklare servering, kanske ur en automat.

WIFI-STENAR
 VDe artificiella klätterstenarna är en spännande lekplats och koja, som även fungerar som WIFI-hotspot.

TIDNINGS-RING
 Här får både den pratglade och den som vill sitta ensam möjlighet att med en egen enhet läsa många av världens alla tidningar.

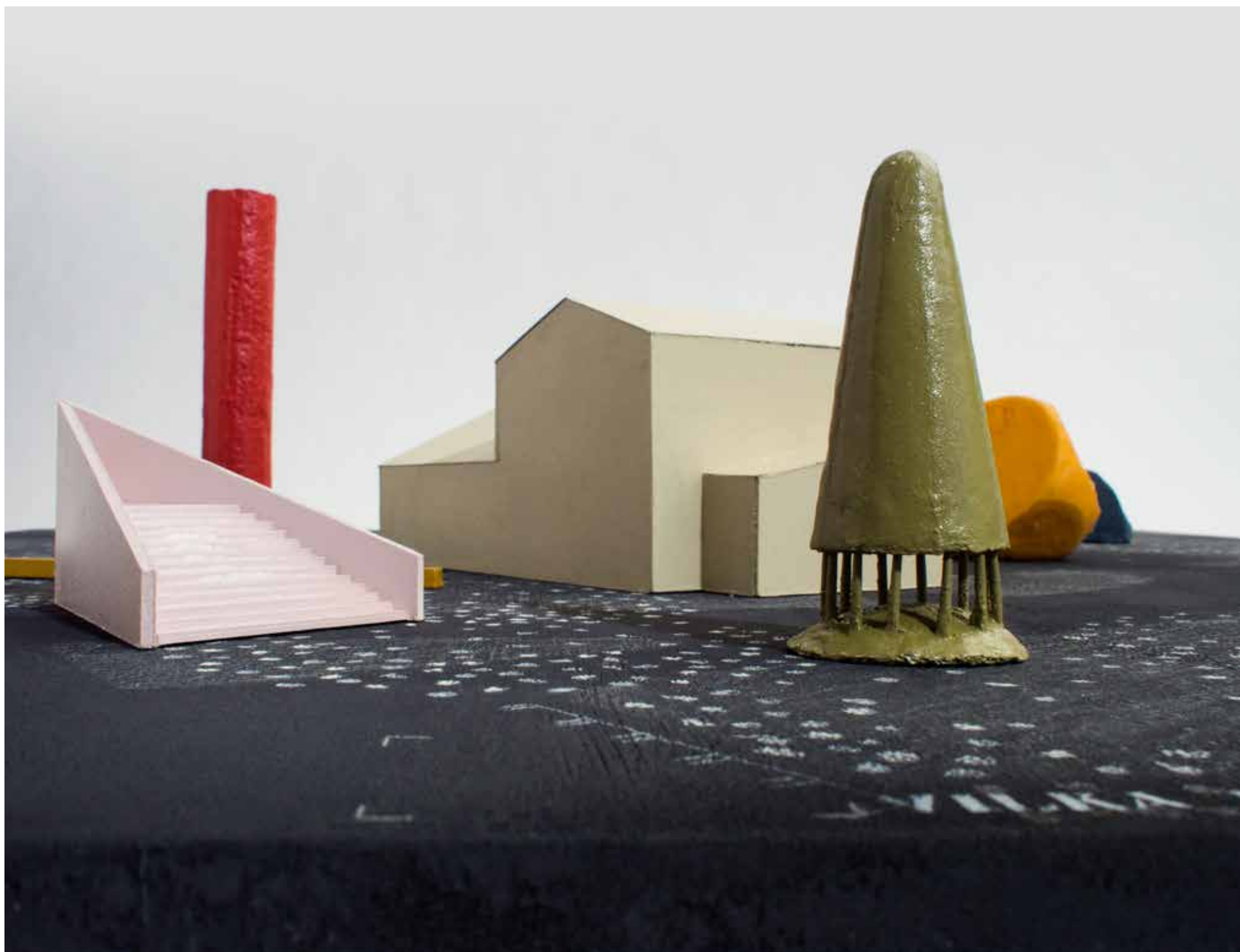
UPPVARMD BÄNK
 Den uppvärmda bänken med sin generösa längd ger plats till både små och stora sällskap.

PICKNICK-PAVILJONG
 Under paviljongens skyddande tak är du välkommen att duka upp din medhavda matsäck.

KLÄTTERKLOT
 I klotet får du skydd mot väder och vind, du kan hitta din favoritplats mot den omslutande väggen eller våga dig upp på taket.

Rum för kollektiv konsumtion

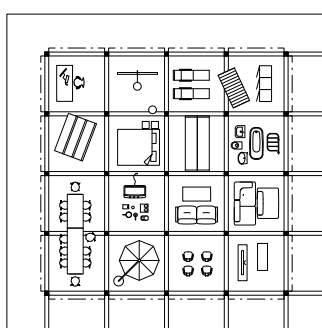
Norell/Rodhe

Sege marknad är en rumslig konstruktion anpassad till dagens situation där föremål och upplevelser säljs, byts eller delas via nätet och där vi alla är såväl konsumenter, som producenter och handlare. Likt historiska marknadsplatser är den samtidigt ett viktigt offentligt rum i staden där människor samlas och möts.

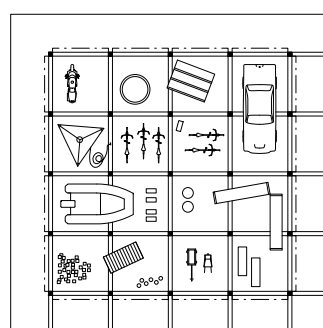
Marknadsplatsen är utformad som en öppen spelplan inramad av en generell konstruktion. Konstruktionen består av ett golv indelat i rutor om 3 x 3 meter, som skyddas av ett högt tak uppburet av tunna pelare. Tillsammans definierar rutorna och pelarna sexton bokningsbara rum i vilka allt från mat till möbler och fordon kan exponeras och byta ägare. Föremål placeras på golvet, på bord, eller upphängda i taljor från takbalkarna. Marknadsplatsen har ett translucent tak i återvunnen plast samt fasader av plastfilm som kan öppnas eller slutas beroende på väder och aktivitet. Tre större flyttbara objekt befolkar spelplanen permanent: en utfällbar bardisk, en läktare och en stege. Dessa objekt skapar karaktärsfulla silhuetter mellan pelarna och innehåller förvaring av bland annat bord och stolar. Pelare och balkar görs i limträ och hela strukturen förstyrkas med hjälp av två stora skivor klädda i spegelglas.

Rummen i spelplanen bokas via mobilen av boende i Sege Park och kan användas för en rad ändamål med olika tematik så som till exempel matservering, popup-galleri eller klädbytardag. Marknaden skapar en lokal mötesplats där vitt skilda föremål av olika storlek visas upp och byter händer. En bokad ruta i spelplanen manifesteras arkitektoniskt av att belysning tänds i motsvarande fack i taket. Ett rum kan bokas för ett timplågt event eller över flera dagar.

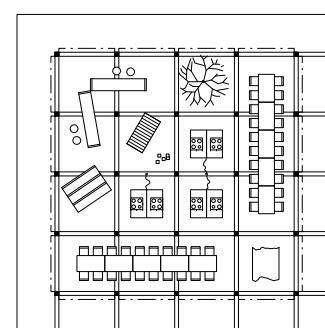
Gestaltningen av marknadsplatsen utgår från det fantastiska i att samla vitt skilda objekt och verksamheter sida vid sida. Konstruktionen är medvetet reducerad till tunna linjer och ytor i vitt och grått som kontrasterar mot de olikfärgade tredimensionella volymer som säljs och byts. Målet med Sege marknad är att koppla den traditionella marknadsplatsen i staden till de delningstjänster som idag finns på nätet – att skapa fysiska rum för kollektiv konsumtion.

Möbelmarknad

Bil-, båt-, och cykelvecka

Kvartersmiddag

Ludicrum – En urban lekeplass

Rintala Eggertsson Arkitekter

INTRODUKSJON

Fra vi er født begynner vi den langsomme prosessen med å utvikle våre ferdigheter. Mentale og fysiske barrierer testes ved å prøve og feile i en søken etter ny innsikt og forståelse av verden. Det er som om vi er programmert til å ikke stoppe der vi møter veggen, men prøve å løse en oppgave annerledes. Denne konstante utprøvingen gjør at vi etter hvert lærer å etterligne og kopiere hverandres måter å gjøre ting på. Vi observerer hvordan andre utfører oppgaver og lærer på hvilken måte både barn og voksne gjør ting for å finne løsninger. Alt dette tar vi med oss inn i vår egen database av opplevelser for å ta frem når man står overfor en lignende situasjoner en annen gang. Samtidig må vi trene for å bli bedre og for å være i stand til å løse stadig mer vanskelige problemer. Etter hvert får denne stadig gjentakende aktiviteten en egenverdi, en egen funksjon som ikke bare hjelper oss å utvikle oss, men som gir oss glede og lykke i hverdagen. Det er dette ekspertene definerer som lek.

Lek er med andre ord ikke bare en tørrtrening i å løse oppgaver. Den gleden vi har av å interagere med hverandre stimulerer til økte sosiale ferdigheter gjennom samvær og samhandling i en lekesituasjon. Mennesket er i utgangspunktet sosiokulturelt ved at vi er biologisk sett nødt til å interagere med andre, noe som alltid skjer i en gitt kulturell kontekst. Derfor er lek et viktig virkemiddel i assimilering mellom kulturer og subkulturer som ellers ikke har så mye med hverandre å gjøre. I dagens flerkulturelle samfunn fremheves ulikhetene ofte, men vi har mye til felles og for å skape god grobunn for integrasjon er lek derfor et viktig virkemiddel. Samtidig ser vi at utviklingen går i motsatt retning. Den frie leken blir i stadig større grad erstattet av organisert lek som dataspill og idrett, som i større grad fremmer konkurranse og personlig prestasjon enn fellesskapet.

Teknologiseringen av samfunnet er også en faktor som har påvirket den frie leken. Tilgjengeligheten av datamaskiner, nettbrett og mobiltelefoner har gjort det enklere for barn helt ned til småbarnsstadiet å oppsøke nettbasert underholdning. Men psykologer og forskere innen pedagogikk advarer stadig om hvordan dette fører til svekket sosial kompetanse og individualisering som i ytterste konsekvens kan føre til segregasjon mellom grupperinger i samfunnet.

I vårt forslag til et uetområde i Malmø ønsker vi derfor å sette den frie leken som en integrerende faktor på dagsorden med et forslag om en urban lekeplass.

KONSEPT

I prosjektet Ludicrum har vi ønsket å synliggjøre de ulike stadiene i barns utvikling; fra tidligmotorikk til det ekspertene kaller formell operasjonell fase. Disse utviklingsstadiene har vi ønsket å sette i

system og gjøre tilgjengelig for barn og unge i Malmø. Hovedtrekkene bygger på tanken om at vi i gjennom oppveksten går fra å være helt bundet til jorden til å løsrive oss i stadig større grad, noe som reflekteres i det hvordan våre sanseapparater gradvis våkner til live. I vår lekepark har vi delt dette temaet opp i tre hovedelementer: Bakkeplanet der de yngste kan krabbe og gå rundt, finne seg steder å leke på; Mellomrommet med svinger, taustiger og klatretau der de noe eldre kan utfordre balansen og måle sine krefter mot gravitasjonen, og til slutt; Lekekonstruksjonen som løfter leken helt fra bakkeplanet og gir barna følelse av frihet fra omverdenen.

Bakkeplanet består av en kombinasjon av ulike typer voller, dekket av fallunderlag og vegetasjon. Disse er formet etter hovedbevegelsen gjennom området slik at den ikke hindrer dem som skal gå fra A til B fra å ta en snarvei gjennom parken. Vollene skal fremstå som en referanse til naturen og det før-urbane, et slags urstadie der de yngste barna finne trygge steder å være på, klatre, skli og gjemme seg. Dette er den delen av parken som byr på ypperlige muligheter for lek med skateboard, rulleskøyter eller sparkesykler.

Mellomrommet byr barna på muligheter til å delvis løsrive seg fra bakkeplanet ved å komme litt opp i høyden, fire seg opp i klatretau, taustiger, svinge seg. Her kan de litt eldre teste fysisk styrke, balanse og motorikk i større grad. Sansene blir skjerpet samtidig som barna får større mulighet til å gjøre ting sammen og dermed styrke fellesskapsfølelsen.

Lekekonstruksjonen er den minst definerte delen av parken og består av en åpen konstruksjon dekket av nett på alle kanter. Her kan leken finne litt mer rolige former, typisk for de eldste barna der det sosiale spiller en større rolle enn før. Med en trapp i hver ende av konstruksjonen kommer man opp i 9 meters høyde over bakken og kan bevege seg rundt på et system av gangbaner som går på langs og på tvers i to etasjer. Inne i konstruksjonen er det lagt til rette for at barna kan slappe av enten ute på nettet eller inne i mindre rom, eller hytter som gir større grad av beskyttelse.

OPPSUMMERING

Lek er så viktig for mennesket at den er nedfelt i FN's barnekonvensjon som en av 8 grunnleggende rettigheter for barn. Skal vi bygge en inkluderende by må vi sørge for at barn også får plass til å utfolde seg uten kommersielle hensyn. Dette må gjøres på et tidlig stadium i planleggingsprosessen for å sikre høy kvalitet, slik vi gjør med andre livsviktige elementer i vår tilværelse som boliger og arbeidsplasser. Konsekvensene av å ikke gjøre det vil svekke den sosiale kompetansen i de oppvoksende generasjoner. Dette vil på sikt også bidra til segregering ved at marginale grupper i samfunnet ikke blir tatt med og integrert i stilstrekkelig grad.

La oss bygge flere lekeparker!

Evner

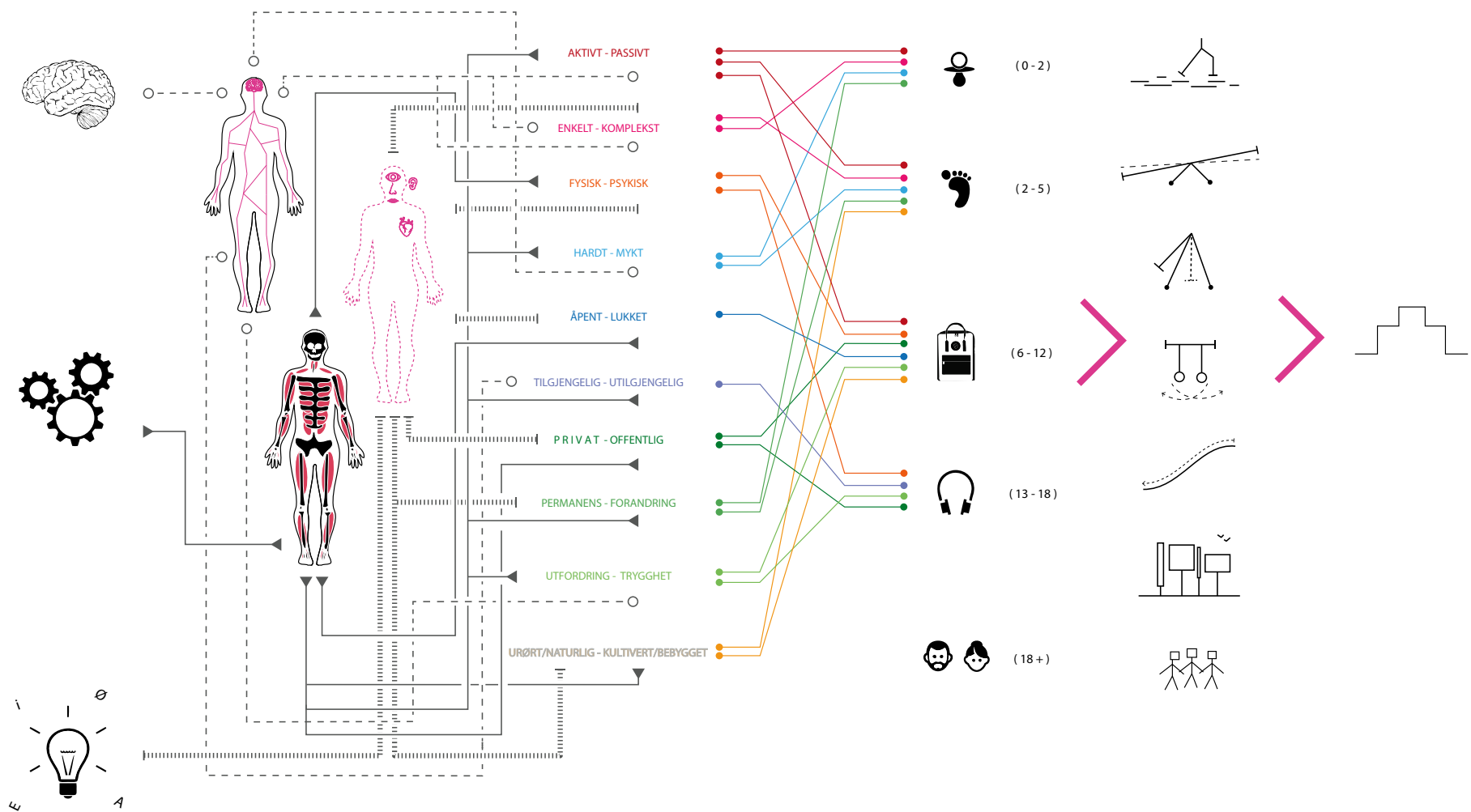
Kroppsdeler

Designkriterier for åbne urbane rum
(Elizabeth Jones, 1997)

Utviklingsperioder

Egnede udfordringer og
mulig lekeplassutstyr

Sanselig Lekelandskap
Malmø

"They all are essential in the creation of outdoor settings offering guidance in meeting the needs of children intellectually, socially, cognitively and physically" (Jones, 1997).

"Play is the highest form of research"
- Albert Einstein

OM KJELLANDER SJÖBERG

Kjellander Sjöbergs Partners: Mi Inkinen, Ola Kjellander, Lena Viterstedt, Stefan Sjöberg

Kjellander Sjöberg grundades 1998 i Stockholm. KS är ett medelstort arkitektkontor med ett internationellt sammansatt team som leds av fyra delägare: Ola Kjellander, Stefan Sjöberg, Mi Inkinen och Lena Viterstedt. Kontoret har allt sedan starten vunnit erkännande för sitt arbete inom samtida arkitektur och stadsbyggnad, liksom för sitt aktiva deltagande i samtidsdebatten.

För KS förmedlar varje projekt en historia om dess bärande element: liv, samhälle, rum, kultur, sammanhang och miljö.

URBANA KVALITETER

KS mål är att realisera hela den potential som finns i olika platser, rum, och den byggda formen – både genom att stärka lokala förutsättningar och identitet, och genom att skapa nya kopplingar, program och rumslig organisation inom en byggnad, ett kvarter eller en hel stadsstruktur.

För KS är livskvalitet, liksom social och kulturell utveckling, i grunden beroende av den fysiska miljöns utformning, karaktär och funktionalitet. I våra lösningar vävs därför det publika rummet samman med aktivitet och mänsklig interaktion, vilket genererar tillåtande stadsmiljöer som är tåliga och långsiktigt värdefulla.

INNOVATION

Målet för KS är att uppnå nyskapande och oväntade resultat. Vår utveckling och innovation drivs framåt av nyfikenhet och analys. Förändringar i livs- och beteendemönster, arbete och fritid, klimat, demografi, teknologi integrerad i vardagen, regionala och globala krafter, med mera, är drivkrafter både till utveckling och till att se världen med nya ögon. KS står redo inför dessa möjligheter.

HÅLLBARHET

För KS är hållbar utveckling en konkret möjlighet och ett synsätt vi tillämpar brett: från beteendemönster och livsstil till byggnader, stadsrum och städer. Vi tror att hållbarhet kan uppnås genom att skapa synergier mellan effektiv resursanvändning, integration av natur och ekosystem, urbana sammanhang med hög kvalitet och rika sociala upplevelser.

KS har utvecklat en egen arbetsmetod – KS Workbook – för att säkerställa att hållbarhet och den arkitektoniska utformningen stärker varandra i varje enskilt uppdrag. KS metod syftar till att sprida kunskap och engagemang inom hela arbetsgruppen och göra komplexa processer mer transparenta. På så vis kan samtliga medverkande, inklusive kunder och samarbetspartners, delta i och bidra till en gemensam dialog.

www.kjellandersjoberg.se

OM FORM/DESIGN CENTER

Form/Design Center är kärnan i den skånska/sydsvenska noden som spanar, samtalar och analyserar om aktuella frågor inom form, arkitektur och design. Det är en neutral och tillgänglig mötesplats, för en bred allmänhet men också för de specifikt ämnesintresserade och branschanknutna.

Som publik plats bidrar vi till inspiration och kunskap via utställningar och seminarier. Som aktör samverkar vi med många och sammanför individer och verksamheter med syftet att bidra till dialog och nätverksbyggande.

Form/Design Center drivs av Svensk Form Syd som är en ideell förening. Form/Design Center drivs med stöd av Malmö Stad, Region Skåne och Statens Kulturråd.

www.formdesigncenter.com

DELTAGARE

Arrhov Frick

Arrhov Frick Arkitektkontor är baserade i Stockholm och arbetar brett inom arkitektur och stadsutveckling. Målsättningen är att förstå genom att ifrågasätta. Syfte och relevans. Arkitekturen utvecklas utefter lokala förutsättningar, sociala och ekonomiska strukturer.

För närvarande har kontoret 12 anställda arkitekter och byggnadsingenjörer med en kunskapsbredd och erfarenhet inom arkitektur som sträcker sig från interiör till större projekt och stadsplanering.

Deltagande team: Johan Arrhov (t.v. i bild), Henrik Frick (t.h. i bild), Malin Skafvenstedt

www.arrhovfrick.se

Eriksen Skajaa

Eriksen Skajaa Arkitekter ble etablert i 2010 og har kontor i gamlebyen i Oslo. Kontoret er opptatt av demokrati og deltakelse i stedsutvikling og arbeider med beboerutviklete boliger og boligprosjekter, jordbruk og den produktive byen, sosial boligutvikling og deltakelse i det offentlige rom. Partnerne ved kontoret underviser på Bergen Arkitektthøgskole og Arkitektthøgskolen i Oslo og er ellers involvert på ulike måter i fagmiljøet i Norge. Kontoret driver også Pollen Forlag som blant annet har gitt ut tegneserien "Tett, ikke trangt" og publikasjonen "Pollen".

Deltagande team: Arild Eriksen (t.v. i bild), Joakim Skajaa (t.h. i bild), Oda Ellensdatter Solberg, Cathrine Finnema

www.eriksenskajaa.com

Förstberg Ling

Förstberg Ling är en arkitektur- och formgivningsstudio som grundades i Malmö år 2015 av Björn Förstberg och Mikael Ling. En röd tråd genom alla projekt är en hög detaljeringsnivå och tydlig materialitet. Rumsligheterna är på samma gång lekfulla och precisa.

Björn och Mikael möttes på arkitektskolan i Lund, och studerade ett år på Edinburgh College of Art innan de tog examen 2009. "House for Mother" blev 2016 nominerat till Sveriges Arkitekters Villapris och fick plåtpriset 2017. Förstberg Ling blev 2017 utvalt som ett av tjugo kontor globalt i tidskriften Wallpapers Architect's Directory.

Deltagande team: Björn Förstberg (t.v. i bild), Mikael Ling (t.h. i bild), Oscar Forsman

www.forstbergling.com

In Praise of Shadows

In Praise of Shadows arbetar med idé, material och plats för att skapa personlig och platsspecifik arkitektur. Tyngd, ljus och skuggor är verktygen som skapar meningsfulla rum. Hur kan spelet mellan kontemporär arkitektur, kontextuella dimensioner och typologiska sammanhang tolkas i dagens demokratiska samhälle? Grundarna Fredric Benesch och Katarina Lundeborg driver kontoret som en studio.

Deltagande team: Fredric Benesch (t.v. i bild), Katarina Lundeborg (t.h. i bild), Nora Linnros, Zakarias Samad, Lovisa Wallgren, Vincent Bourass

www.inpraiseofshadows.se

Krupinski/Krupinska

Krupinski/Krupinska Arkitekter arbetar med ett brett spektrum av projekt inom det stora fältet arkitektur. Studio grundades av Konrad Krupinski och Katarina Krupinska år 2015 och har sedan dess utmärkt sig i både svenska som internationella tävlingar.

År 2016 nominerades Krupinski/Krupinska Arkitekters Sommarhus T både till Sveriges Arkitekters Villapris och Rödfärgspriset. Under hösten 2017 uppförs studios vinnande förslag i den internationella tävlingen om en paviljong i slottsparken Kongens Have i centrala Köpenhamn.

Deltagande team: Konrad Krupinski (t.v. i bild), Katarina Krupinska (t.h. i bild), Victor Johansson, Malin Bergman

www.kkark.com

lenschow & pihlmann

Når vi arbejder med arkitektur leder vi efter måder hvorpå alle byggeriets processer tilkendegiver sig selv. Vi leder efter sporene af liv i det byggede værk.

Vi arbejder målbevidst på at blotlægge og fremhæve disse spor af liv, med ønsket om at skabe en åbenhjertig og tilstedeværende arkitektur, der arver sine kvaliteter fra sine nødvendige og naturlige bestanddele.

lenschow & pihlmann blev etableret i 2014 af de to partnere Kim Lenschow og Søren Pihlmann og har base i København.

Deltagande team: Kim Lenschow (t.v. i bild), Søren Pihlmann (t.h. i bild), Frans Meilholm

www.lenschowpihlmann.dk

LETH & GORI

LETH & GORI er en dansk tegnestue, styret af en interesse for livet og hverdagen - for steder og bygninger der står frem med en særlig tiltrækningskraft også efter første øjekast.

LETH & GORI bygger huse med fokus på robusthed, tilpasningsdygtighed, klare detaljer og lang arkitektonisk levetid - i en interesse for det kulturbærende og det stedsspecifikke, som grundlag for bæredygtige løsninger. Af kærlighed til naturen, ansvarlighed overfor vores omgivelser og af et stærkt engagement i byen og samfundet.

LETH & GORI er modtagere af Nykredits Bæredygtighedspris 2017, samt Statens Kunsthøjesterets 3-årige arbejdsstipendium 2012-2015. Desuden udpeget til 'Rising-star architecture practice' på Wallpaper* Architects Directory 2015.

Deltagande team: Uffe Leth (t.v. i bild), Karsten Gori (t.h. i bild), Fabian Reiner, Martine Seedorff, David Hugo Cabo

www. lethgori.dk

Marge

Marge Arkitekter grundades 2002 av Pye Aurell Ehrström, Katarina Grundsell, Louise Masreliez och Susanne Ramel och är idag 30 anställda. Genom gediget analysarbete skapar vi långsiktigt hållbara miljöer och en idéstark arkitektur i framkant. För oss innebär arkitektur att skapa förutsättningar för möten mellan människor, snarare än att skapa objekt. Visionen är att skapa långsiktigt hållbara miljöer och vara en del i arbetet med att förbättra samhället vi lever i. Kontoret har en utförlig och bred referensportfölj med såväl privata, kommersiella som offentliga projekt. Marge Arkitekter är publicerat i nationell och internationell press samt utställda i Sverige och Europa.

Deltagande team: Erik Hökby, Susanne Ramel (andra t.v. i bild), Käbi Noodapera Ramel, Winnie Westerlund

www.marge.se

Nilsson Rahm

Nilsson Rahm är ett Stockholmsbaserat arkitektkontor som startades av Susanna Rahm och Anna Nilsson 2016. Kontoret arbetar med projekt i alla skalor, från stadsbyggnad till formgivning. Sedan starten har kontoret haft uppdrag så som utredningar, bostadsprojektering, markanvisningar och privatbostäder. Kontorets senaste projekt är en konvertering av ett hotell till bostäder.

Deltagande team: Susanna Rahm (t.v. i bild), Anna Nilsson (t.h. i bild)

www.nilssonrahm.se

Norell/Rodhe

Norell/Rodhe startades 2012 i Stockholm av Daniel Norell och Einar Rodhe. Kontorets arbeten spänner från publika byggnader och bostäder till installationer och tillfälliga strukturer. Genom prisbelönta projekt så som HC Andersen Muséet i Odense, samt genom medverkan i utställningar och publikationer, har kontoret blivit en röst i ett internationellt samtal om arkitektur. Daniel och Einar undervisar på Chalmers respektive Konstfack.

Deltagande team: Daniel Norell (t.v. i bild), Einar Rodhe (t.h. i bild), Hedvig Carlin

www.norellrodhe.se

Rintala Eggertson

Rintala Eggertsson Arkitekter ble etablert av Sami Rintala og Dagur Eggertsson i 2007 med hovedfokus på undervisning, kunst, arkitektur og plan. 2010 ble Vibeke Jenssen med på laget som tredje partner. Viktig del av kontorets virksomhet er verksteder der studenter og oppdragsgivere går sammen for å formgi og bygge i full skala. Med arbeider i mellomrommet mellom arkitektur og offentlig kunst har kontoret gjort seg internasjonalt bemerket og blitt invitert til å forelese og stille ut verden over.

Deltagande team: Dagur Eggertsson (t.v. i bild), Johannes Ørn Dagsson, Vibeke Jenssen (bild i mitten), Simone Larch

www.ri-eg.com

STED

STED er en ung tegnestue med et tværfagligt team bestående af arkitekter, landskabsarkitekter og antropologer.

Hos STED anvender vi styrken i en tværfaglig tilgang til at skabe levende, stemningsfulde, poetiske og robuste by- og landskabsrum, der tager sin kontekst og kulturhistorie alvorligt. Med udgangspunkt i "stedets dialekt" arbejder vi nænsomt og respektfuld med steders egenart og stedsspecifikke potentiale, så vi skaber lokalt forankrede steder, som skaber tilhørsforhold og fællesskaber.

Deltagande team: Rosa Lund (t.h. i bild), Martin Hjerl (t.v. i bild), Cisse Bomholt Christiansen, Alexander Breland

www.sted-cph.dk

Vardehaugen + AHAA

Vardehaugen og AHAA er to arkitektkontor som deler kontorlokaler i Oslo. Begge studioene arbeider med et spekter av prosjekter og deler en felles entusiasme for brukarmedvirkning og for byer og tettsteder i utkanten. Kontorene jobber for tiden med prosjekter både i inn og utland.

Deltagande team: Håkon Matre Aasarød (t.h. i bild), Magnus Kvalheim (Vardehaugen), Aslak Krogness Haanshuus (t.v. i bild), Anna Forslow (AHAA)

www.vardehaugen.no
www.ahaa.no

TACK TILL

